

IZHAJA OB
ČETRTKIH

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT. PREDAL. ŠT. 345
RAČ. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI. ŠT. 15 393

krat. prilog.
DRUŽINSKI TEDNIK

ILUSTROVAN I E D N I K Z A P O U K I N , Z A B A V O

POSAMEZNA
ŠTEV. 2 DIN

NAROČNINA 1 LETO
80 % LETA 40 % LE
TA 20 DIN. V ITALIJI
NA LETO 40 L. FRAN
CII 60 F. AMERIKI 2 \$

IV. leto

V Ljubljani, 14. aprila 1932

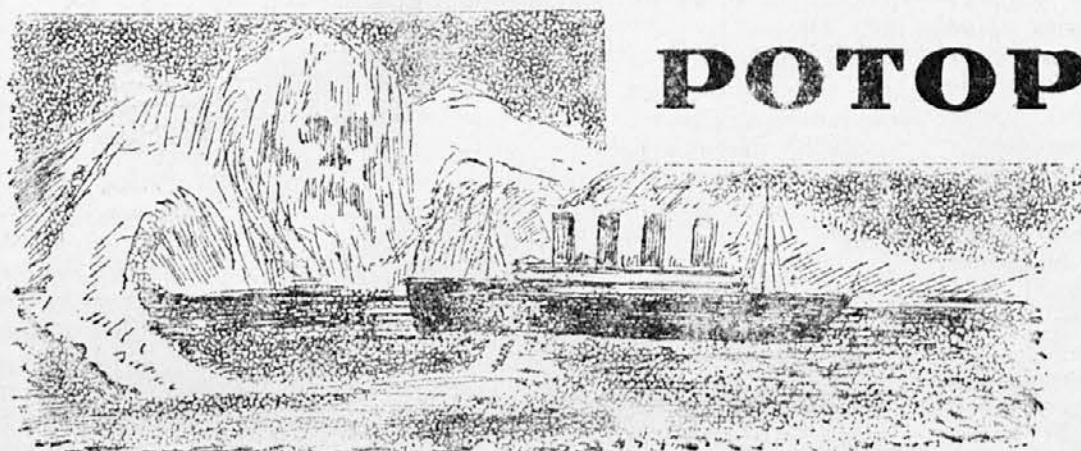
Štev. 15-16

Izid žrebanja za naše nagrade, vredne 52.000 Din

Na 4. strani:

na 3. strani

Naš novi veliki nagradni natečaj

POTOP „TITANICA“

Te dni mine dvajset let, kar se je zgodila največja pomorska katastrofa vseh časov. Najmogočnejši oceanski velikan „Titanic“ je odplul 8. aprila 1912 iz liverpoolske luke proti Newyorku. Po šestih dneh mirne in nemotene vožnje je v zadnji noči naletel „Titanic“ na ledeno goro. To je bilo 15. aprila. Malo pred polnočjo se je orjaška ladja zadel v še bolj orjaško goro — komaj dve uri in pol nato se je velikan pogreznil v globino. 705 potnikov so parniki, ki so prihitali na pomoč, vkricali iz rešilnih čolnov, 1635 ljudi pa je katastrofa „Titanica“ potegnila v morske globine. — O vzrokih in o poteku te strašne katastrofe nam bodo naslednje vrstice podale vsaj približno sliko.

„Senzacija brez primere! Največja ladja sveta! Turške kopeli, pariške kavarne...“

Izveček iz nekoga nemškega dnevnika meseca januarja 1912:

„V ladjedelnici družbe White Star v Liverpoolu pravkar dozoreva čudlo moderne tehnike, kakršnega svet še ni videl. To je 45.000 tonski parnik, ki bo po vsej pravici nosil ime Titanic (izgovori tajténik, kar pomeni titana ali velikana). O silni velikosti te ladje si človek skoraj ne more ustvariti prave slike. Naj povemo, da bi v vsakem izmed štirih orjaških dimnikov lahko brez truda spravili po dve lokomotivi s tenderjema. Če bi „Titanic“ postavili pokonci, bi segal še 141 m nad štefanov zvonik na Dunaju, ki je visok 138 m. Na parniku bo prostora za več ko 20.000 ljudi. Za 10.000 ljudi bo na njem srebrnega priborja. Razen tega so uredili na njem igrišča za

tenis, baséne za kopanje, turško kopel in pariške kavarne...“

„Spuščanje „Titanica“ v morje. Za 30 milijard premoženja na parniku!“

12. aprila 1912 so listi tole pisali:

„Več tisoč ljudi je čakalo ure in ure v liverpoolski luki veličastnega prizora, ko spuste „Titanic“, največjo ladjo sveta, v morje. Mogočna ladja z neizmernimi dimenzijami, s tri nadstropja visokimi krovci je bila okrašena z več tisoč metri girland. Navdušeno vriskanje in vzklikanje je pozdravilo potnike, ko so se vkricali. Med njimi so bila najbolj bleščeča imena: lord Astor, ki se je hotel na tej ladji vrniti z ženitovanjskega potovanja v Newyork, kralj železnic Hays, kralj bakra Guggenheim, Bruce, Widener — sama imena finančnih velikanov. Sodijo, da so premo-

ženja, ki so zastopana na „Titanicu“, vredna sto milijonov funtov. Saj ni na ladji nič manj ko 25 milijonarjev...“

Ko je orjak veličastno drsel v morje in so brizgnili okoli njega ko zvonik visoki stebri penaste vode, ni navdušenje poznalo več nobenih meja. Med zvoki veselih koračnic je „Titanic“ počasi izginil množicam izpred oči.

Kdor je to videl, ve: ta ponosna ladja bo znaša kljubovati vsem silam prirode! „Titanic“ se ne more potopiti! In največja ladja sveta mora biti tudi najhitrejša...“

Šest dni najlepše vožnje s hitrostjo 21 milj na uro

Največja ladja sveta mora biti tudi najhitrejša... Malenkostna pomota; reči bi morali: „Največja ladja sveta bi morala biti tudi najhitrejša!“ Kapitan Smith, star izkušen pomorščak, je dobil pred odhodom od Ismaya, predsednika družbe, strog ukaz, da mora za vsako ceno voziti po najkrajši poti in z največjo hitrostjo! „Titanic“ mora v čast svojih lastnikov in graditeljev postaviti nov rekord...

1400 potnikov je bilo na ladji, zraven še 1000 mornarjev in oficirjev. Spodaj, v prostorih za pošto,

je bilo naloženo 3500 poštnih vreč s 7 milijoni pisem, 84.000 kosov posode, 75.000 funtov svežega mesa, 50.000 funtov sočivja. In tako dalje.

Kapitan Smith je računl, da bo vozil čez Ocean slabih 7 dni. Šest dni je poteklo popolnoma mirno. Potniki prvega razreda so se po mili volji zabavali. Čez dan so vkljub občutnemu mrazu igrali na palubi tenis.

Ledena gora — nihče se zanjo ne zmeni!

S hitrostjo 21 morskih milj brzi orjak skozi noč. Nihče od potnikov ne ve, da je med oficirji in kapitanom nastal spor. Ladja pravkar vozi skozi predel ledenih gora. Vsak trenutek se utegne pojaviti pred njo katera teh smrtonosnih pošasti. Potrebna je skrajna opreznost. Prvi oficir, Frederic Mudlock, zaklinja kapitana, naj vendar zmanjša hitrost — kaj so res sekunde tako važne? Ali ne gre mar za življenje tisočev in tisočev ljudi?

Ne, odvrne kapitan Smith, ukaz imam, da moram voziti z največjo hitrostjo. Gre za čast največje ladje sveta... In potem odide v pušilnico. Mudlock stoji na poveljniškem mostiču in srepo upira oči v temo. „Titanic“, bajno razsvetljena

plavajoča palača, drevi z 21 morskimi miljami v smrt — — — — —

Zdajci javi straža na jamboru, da je v bližini velika ledena gora. Adjutant plane v pušilnico in šepne strahotno vest kapitanu v uho. Plesna godba prehrumi adjutantove besede. Kapitan Smith odmahne z roko. Ledeni gora — koliko ledenih gor je tod okoli! „Titanic“, orjak iz železa in jekla, mora biti vsaki kos!

Smer se ne izpremeni — hitrost se ne zmanjša — ples ne preneha! Škoda bi bilo vsake minute!

Brez prestanka švigajo žarometi v temo okoli ladje. Nenadoma se Mudlock oslepljen od žarke luči obrne stran — pošastno je vstala v nekaj sekundah iz teme v strahotni bližini orjaška gmota ledu. Mraz smrti je legel na ladjo. Z enim pogledom je prečnil Mudlock ledenega velikana — najmanj 500 m visoka stena! Še je čas, šine oficirju skozi glavo. Mudlock plane k telefonu — prepozno!

SOS — „Titanic se potaplja!“

Silen sunek vrže Mudlocka na stopnice poveljniškega mostiča. Neznanski je ta sunek. Vsa ladja se je ko igrača stresla pod njim. Nevarnejši od ledene gore same je njen mogočnejši spodnji del pod vodo.

Ogromna ladja poka in hrešči. V vseh kabinah se je prevrnilo pohišstvo in vse kar je viselo na stenah. V salonih vse navzkriž, mize, stoli in prestrašeni ljudje. Godba je prestala — kapitan miri goste. Ledeni gora — nu da, pa kaj za to? Katera ledena gora more biti „Titanic“ nevarna? Potniki se zasmejejo, kakor bi trenil, zavlada spet red, godba spet zaigra — ljudje zaplešejo...

Kapitan Smith hiti na poveljniški mostič. Mimo grede pogleda na uro. Deset minut pred polnočjo. — — — — —

Kaj se je zgodilo? Prednji del morskega velikana je stisnjen in zdrobljen kakor otroška igrača. Ves prednji del ladje je sama zmešnjava jeklenih in železnih koscev vse vprek — in nevdolžno se vli-

vajo ledene vode skozi nastale luknje.

Kapitan Smith zapove telegrafistu, naj pošlje — „za vsak slučaj“ — prve signale. „C—Q—D — come quick danger — pridite hitro — nevarnost!“ Za vsak slučaj...

V tem si je Mudlock s svojimi ljudmi ogledal poškodovani del ladje. Deset minut nato je dal kapitan Smith, bled ko mrlič, ukaz radijskemu telegrafistu, naj pošlje v svet nujni poziv v najhujši sili: „SOS“.

Poslednja poldruga ura

Polnoči je. Na poveljniškem mostiču stoji kapitan Smith in strmi za ledenim orjakom, ki se izgublja na nočnem obzorju. Priroda je zmagała nad človekom. Še nobenega odgovora na obupne kliče? Pač. Ladja „Carpathia“ se oglašča, poroča, da je izpremenila smer in da prihaja na pomoč. 70 morskih milj jo loči od kraja nesreče. Ker je tudi sama v ne- prestani nevarnosti, mora voziti oprezno in počasi. Pet ur bo minilo, preden bo pri „Titanicu“. „Titanic“ pa lahko vzdrži kvečjemu še eno edino uro nad vodo — — —

Pol ene je. Tedaj se začuje klic: „Vsi potniki na krov!“ Nihče ni še resno mislil na nevarnost. Tem večja je zato panika, ki zdaj nastane. Brez glave se mečejo ljudje čez ograjo v morje — boj, ki si ga ni moči predstavljati surovejšega in brezobzirnejšega, se vname za rešilne čolne. In z grozo zvedo ljudje, da razpolaga „Titanic“, to čudo moderne tehnike, največja ladja sveta, le s tolikimi rešilnimi čolni, da bi na njih dobila prostora komaj tretjina potnikov in moštva...

Ladja se čedalje bolj nagiba. Še so vsa okna na njej razsvetljena. Morje je temno in gladko ko steklo. Tem groznejša se zato zdi katastrofa. Z malo večjo skrbjo in vesnostjo bi se lahko vsi potniki rešili, z moštvo vred.

V blaznem strahu pred smrtjo se bore ljudje z noži in revolverji za poslednje prostore v čolnih. Deset — dvajset — trideset se jih

spotakne in pade na tla. Drugi jih pomandrajajo. Tiiste, ki hočejo plavati za čolni in se jih v blaznem obupu oklepajo, sunjejo rešenci od sebe v morje. Ko so spustili v vodo poslednji rešilni čoln, je ostalo na potapljavčem se „Titanicu“ 1.600 ljudi brez nade na rešitev.

Le malo jih je bilo med njimi, ki so se upali z rešilnimi pasovi skočiti v ledeno vodo. Kapitan je zbral okoli sebe ladijsko godbo. Zaigrala je: „K tebi, o Bog, možimo...“ Rešilni čolni že izginjajo na obzorju...

Odmev v svetu

Ves svet je z grozo spremljal vesti o strašni katastrofi. In vendar dneve in dneve nihče ni zvedel natančno, kako se je zgodila. Prvo pomirjujoče poročilo se je glasilo: „Vsi milijonarji rešeni!“ — Drugo: „Na Carpathiji vse zdravo. — V New Yorku so naročili 250 krst...“

Šele mnogo kasneje se je izvedelo, da je dal šef takratne angleške družbe za brezžično telegrafijo ukaz, da se smejo priobčiti samo imena rešencev. Nadejal se je, da bo napravil dobro kupčijo, če proda obširno poročilo o katastrofi tistemu, ki bo zanj največ ponudil...

Goethe in zastrupljena jabolka

O slavnem nemškem pesniku Goetheju, čigar stoletnico smrti je te dni slavil ves kulturni svet, pripovedujejo tole anekdoto:

V Weimarju je imel Goethe slugo, ki je bil drugače dober in zvest, le eno napako je imel: strašno je bil sladkosneden. Ko je Goethe dobil v dar več kil prvovrstnih jabolok, je zato sklenil da bo slugo preizkusil.

Nekega dne je lepo razpostavil jabolka na polici in potem šel na izprehod. Ko se je vrnil, je jabolka preštel in videl, da dve manjkata.

Poklical je slugo in ga vprašal, ali kaj ve, kdo mu je dve jabolki pojedel. „Jaz ne,“ je s strahom odgovoril sluga.

„Hvala Bogu,“ si je oddehnil Goethe, „ta jabolka sem namreč sam prinesel iz kleti in jih potresel z arzenikom, da izsledim tatu...“

Sluga je prebledel na smrt in se začel zvijati, prepričan, da je zastrupljen. Goethe pa je naglo stekel po ricinovo olje in ga toliko vлил slugi v usta, da učinek ne bi bil mogel biti strašnejši, če bi bil dolgoprstež res po- užil zastrupljena jabolka.

Poverjenike iščemo

V vseh krajih Slovenije in v tistih krajih Jugoslavije in v tujini, kjer žive Slovenci, iščemo poverjenike za naš list, najrajši iz vrst naših naročnikov. P. n. interesenti — marljivi, pošteni in vestni — se naprošajo, naj se pismeno obrnejo na upravo „Druž. Tednika“, Ljubljana, Breg 10, kjer dobe podrobne informacije in potrebna navodila.

Mnogi naši bralci so nas že večkrat prosili, naj bi spet uvedli rubriko „Kronika tedna“, češ da ne morejo stalno kupovati dnevnikov, da bi zvedeli, kaj se po svetu dogaja. Njihova želja se nam zdi utemeljena, zato bomo poslej spet stalno prinašali pod gornjim naslovom kratek pregled najvažnejših in najzanimivejših dogodkov doma in na tujem. — Uredništvo.

— Na eni pariških postaj je podjeten francoski list napravil kino za potujoče občinstvo. Da potniki ne zamude vlakov, jim kažeta dve uri obakraj platna z razsvetljenimi kazalci čas.

— Na Finskem je bila do 5. t. m. v veljavi prepoved točenja alkoholnih pijač kakor v Ameriki. Tega dne pa je prepoved prenehala, ker se je prebivalstvo z glasovanjem izreklo proti njej.

— V Londonu so zastopniki velesil (Anglije, Francije, Italije in Nemčije) reševali podonavsko državo, ki so v hudi gospodarski stiski. Kakor vse konference zadnjih let, se je tudi ta končala s popolnim neuspehom.

— Angleži nočejo priznati nove mandžurske države, ki so jo ustano-

vili Japonci, da oslabe Kitajsko. Položaj na Daljnem vzhodu je še zmerom nejasen, ker Japonci zavlačujejo pogajanja za premirje.

— V nedeljo so Nemci v drugič volili predsednika republike. Čeprav je z nadpolovično večino glasov spet izvoljen Hindenburg, je v primeri s prvimi volitvami 15. marca t. l. dosti bolj napredoval nacionalistični kandidat Hitler, ki je dobil za 2 milijona glasov več kakor 15. marca, Hindenburg pa samo za 700.000.

— Donava je v Banatu napravila velike poplave. Tudi Sava in Drina zelo naraščata. V Banatu je pod vodo okoli 80.000 ha plodne zemlje. V nekaterih vaseh stoji voda pol metra visoko. — Tudi v Sloveniji se je bači poplav.

— Grofa Czernina, ki je bil v vojni avstrijski zunanji minister, je te dni zadela kap in je umrl. Leta 1918. se je sprl s cesarjem Karlom, ker se je leta preko svojega svaka princa Parmškega brez ministrovega znanja pogajal z antanto za sklenitev posebnega miru. — Czernin je bil po rodu Čeh.

— Neki Jurečič je splezal na vrh zvonika zagrebške katedrale in se tam postavil na glavo. Ko je bil srečno spet na tleh, ga je tam že čakal stražnik. Jurečič mu je rekel, da je s to akrobacijo hotel napraviti skušnjo za sprejem med gasilce.

— Znanemu nemškemu pisatelju Remarqu, piscu vojnega romana „Na zapadu nič novega“, je nemška carina

zaplenula za četrť milijona Din v bankah naloženega denarja, ker je hotel svoje premoženje iztihotapati v inozemstvo.

— V Nemčiji so izračunali, da izda država povprečno za vsakega svojega državljanca iz javnih dohodkov po dvajset mark (270 Din) na leto. Pred vojno pa je Nemčijo stal vsak državljan samo sedem mark (95 Din).

— O Lindberghovem sinčku, ki so ga pred tedni ugrabili ameriški roparji, da dobe visoko odkupnino, se še zmerom nič ne ve. Vse dosedanje vesti, da so otroku in razbojnikom že na sledu, so se pokazale za neresnične.

— Praški industrijec Sonnenschein je za svojo 70letnico daroval za osobje svoje tovarne 2 milijona čeških kron (3 milijone Din). Sonnenschein je Žid, pa je bolj krščanski kakor toliko drugih krščenih bogatašev, ki poznajo delavce samo za to, da jim garajo.

— Argentinska vlada namerava popolnoma zapreti meje pred izseljenci. Vlada Združenih držav Severne Amerike je izdala enako odredbo, češ da ima že lastnih brezposelnih več ko preveč.

— Bolniška pomočnica Ana Seničar iz Sevnice je obhajala te dni edinstven samaritanski jubilej: v 50letih je prečela pri bolnikih 10.000 noči. Beseda rekord bi bila za veliko delo te Samaritanke žaljiva...

— V Rumuniji že 200 let niso imeli takih povodnji kakor letos. Najhujše

je v Besarabiji in Bukovini: tam so cela mesta in vasi pod vodo. Škode je več milijard lejev (1 lej je približno tretjina dinarja).

— V Vatikanu je te dni stekla prva železnica. Gradili so jo precej dolgo, ker so se morali ozirati na zgodovinske in umetnostne posebnosti vati- kanske države.

— Največji demant sveta, „Veliki mogul“, je kupil za 2 milijona fran- kov (4% milijona Din) ameriški milijarder John Rockefeller, da ga pokloni neki plesalki. Do zdaj ga je imel grof Harwood, ženin angleške prince- se Mary.

— Kitajski trgovci v Šangaju so obdarovali angleške in ameriške voake v mednarodnem delu mesta s svileni- mi nogavicami iz hvalečnosti za to, da so skrbeli med kitajsko-japonskimi boji za mir in red v mestu.

— V Debrecinu na Madžarskem so postavili prvi madžarski krematorij. Te dni so hoteli sežgati prvega mrliča, pa je notranji minister prepovedal, češ da madžarska zakonodaja ne do- voljuje sežiganja mrličev, pa tudi si- cer da je to proti cerkvenim predpi- som in v nasprotju s človeškim dostoj- nstvom.

— Opozarjamo na naš novi na- gradni natečaj, ki ga priobčujemo na 4. strani današnjega lista. Vsak naš naročnik se ga lahko udeleži, če pravi- lno reši zloženko in ima naročnino poravnano do konca septembra t. l. Preberite razpis!

Žrebanje za naše nagrade je izvršeno

V prisotnosti in ob kontroli mnogih naših naročnikov je preteklo sredo mala Majdica Kerne izžrebala šivalni stroj Singer za g. Karla Zdvoca iz Tremarij pri Celju. — Kako so izžrebane druge nagrade. — 180 naročnikov prišlo ob nagrade, ker niso poravnali naročnine! — Kdaj se nagrade razdele. — Razpis novega velikega nagradnega natečaja na 4. strani.

V današnji številki prinašamo popoln rezultat žrebanja za nagrade „Družinskega Tednika Romana“, ki se je vršilo v sredo 6. t. m. Objavili smo, da bomo objavili izid v tej številki, in zato smo to številko nameravali izdati dva dni kasneje kakor običajno, t. j. v soboto, 9. aprila. Toda žrebanje nam je naložilo toliko dela — ureditev zapisnika, izpis nagrajencev, njih vpis v knjige itd. — da nam je bilo nemogoče izdati list pred torkom 12. t. m. Svojim naročnikom in bralcem smo se skušali s tem odolžiti, da smo priredili dvojno številko s posebno izbranim in zanimivim gradivom na 12 straneh. Ostale štiri strani pa bomo cenj. naročnikom pri prvi priliki nadoknadili.

Ko zaključujemo ta naš prvi nagradni natečaj, se pristrčno zahvaljujemo svojim cenj. naročnikom za za-

sicer zloženko poslali, naročnine pa niso poravnali. Nekatere od njih je usoda kruto kaznovala: 180 med njimi bi bilo moralo dobiti nagrade, ker so bile njihove številke izžrebane, pa se je moralo zanje vnovič žrebat, ker niso izpolnili drugega pogoja našega natečaja: niso poravnali naročnine. Nikomur ne privoščimo takega razočaranja, zato pa Vas vse prosimo, da drugič ne odlašate z naročnino.

Glasom določil našega razpisa, bodo nagrade na razpolago teden dni po objavi rezultata v „Družinskem Tedniku“, to je od prihodnjega torika dalje. Ta rok smo si izgovorili za to, da poprej uredimo vse upravno delo, ki je nastalo v zvezi z natečajem, in pa da nagrajence lahko med tem obvestimo o prisojenih jim nagradah in se z njimi dogovorimo glede njih dostave.

Žrebanje za naše nagrade v vestibulu Delavske zbornice v Ljubljani

upanje, ki so nam ga izkazali, in jih prosimo, da nam ohranijo zvestobo tudi v nadalje. Mnogi bodo gotovo razočarani, ker so se nadejali prvih velikih nagrad, pa jim usoda ni bila mila. Ne bi hoteli, da bi se za to srdili na nas, ki smo žrebanje izročili v roke slepi usodi. Če bi bilo v naši moči, bi sami najrajši dali najlepše nagrade vse m. Ker pa tega ne moremo, razpisujemo nov velik natečaj na prihodnji strani in Vas vabimo: poskusite še enkrat srečo, posebno še, ker mnoge od Vas to ne bo stalo niti pare, druge pa le polovico tega, ker ste zdaj plačali. Če prvič niste imeli sreče, je verjetno, da jo boste imeli zdaj. Zlasti še, ker vam za ta natečaj dajemo posebne ugodnosti.

Se to moramo povedati: Največ dela so nam dali pri knjiženju in kontroli naših knjig tisti naročniki, ki so

Potrčila nagrajencev o prejemu nagrad bomo objavili v listu.

*

Cenj. naročnike, ki smo jih zaduje dni pred žrebanjem opominjali, naj poravnajo naročnino, čeprav so jo že, prosimo oproščena. Zaradi neprestanega dotoka novih zloženek in nakazil smo mogli natančno kontrolno dokončati šele tik pred žrebanjem in tako se nam je tu pa tam vrnil kak opomin, ki ni bil upravičen. Neposredno pred žrebanjem je bilo v naših knjigah vse v popolnem redu, o čemer so se naročniki, ki so prisostvovali žrebanju, lahko sami prepričali. Naše tozadnevne knjige in zapisnik o žrebanju, ki so ga podpisali iz vrst naročnikov izbrani skrutinatorji, so seveda udeležencem natečaja v naši upravi na razpolago.

Potek žrebanja za nagrade „Družinskega Tednika Romana“

Žrebanje se je vršilo v sredo dne 6. aprila popoldne od 15.—19. ure v vestibulu Delavske Zbornice v Ljubljani. Udeležili so se ga člani uredništva in uprave „Družinskega tednika Romana“ in veliko število Romanovih naročnikov in tekmovalcev.

Pred pričetkom žrebanja so se lahko tekmovalci prepričali, da so njihove številke pravilno vpisane. Skupaj je tekmovalo 3.526 naročnikov, katerih številke so bile napisane na velikih polah. Pri tem moramo omeniti, da mnogo naših stalnih naročnikov ni tekmovalo za nagrade, tako tudi ne nobeden izmed kupcev v trafikah.

Navzoči tekmovalci so izbrali iz svoje srede dva zaupnika, g. St. Gajsa in gospo Frančiško Vrabec, oba iz

Poljčan, mesto g. Gajsa, ki je moral oditi na vlak sredi žrebanja, pa je potem prevzel gospod Janko Dovč iz Stožic pri Ljubljani. Vsi trije so vodili nadzorstvo nad žrebanjem in ugotovili, da se je izvršilo popolnoma pravilno.

Najprej so ugotovili, da nobena številka ne manjka, nato pa so prišli vsi listki v veliko žaro, odkoder je mala Majdica Kerne iz Rožne doline pri Ljubljani začela vleči številke.

Kot prva številka je bila izžrebana številka 3514, ki jo je dobila zloženka gđe. Tončke Ločnikarjeve iz Ljubljane, Rožna dolina, Stan in dom C. VI/50. Vendar pa ta številka za nagrado ni mogla priti v poštev, ker ni bil izpolnjen drugi pogoj za prejem nagrade, t. j. ker ni bila poravnana naročnina

do konca prvega letošnjega polletja. Zato je bilo treba še enkrat žrebat in prišla je številka 1053, ki jo je imela zloženka gospoda Karla Zdvoca iz Tremarij pri Celju. Ker je g. Zdovec izpolnil oba pogoja za pridobitev nagrade, mu pripada prva nagrada

Singerjev šivalni stroj v vrednosti 5800 dinarjev.

Za drugo nagrado je bila najprej izžrebana številka 1558, ki jo je dobila zloženka gospoda Alojzija Lampiča, Tlake 3, p. Šmarje-Sap. Ker tudi pri tej zloženki ni bil izpolnjen drugi pogoj, se je žrebalo še enkrat in številka 359 gospe Terezije Grabljevec, Grm 1, p. St. Vid pri Stični je dobila drugo nagrado

krasen trocevni radio-aparat „Eumig 132“ v vrednosti 3400 dinarjev.

Tretjo nagrado je prejela zloženka gospodične Ane Rihteršič iz Ljubljane VII. s številko 442, in sicer

prvovrsten gramofon „His Master's Voice“ v vrednosti 2400 Din.

Tudi za četrto nagrado je bilo treba žrebanje ponoviti, ker prva številka, ki je bila potegnjena, in sicer št. 1178 gospoda Rudolfa Fona iz Loke pri Zidanem mostu, ni mogla priti pri nagradi v poštev zaradi neporavnane naročnine. Naslednja številka 302, ki je ustrezala obema pogojema za prejem nagrade, je dobila četrto nagrado

lepo Lutzovo peč v vrednosti 1400 Din.

To številko je imela zloženka gospe Ane Čepeljnik iz Osijeka, Blažičeva ul. 1.

Peto nagrado

gramofon „Odeon“ za 1300 Din

je dobila številka 622, ki jo je imela zloženka g. Franca Kralja pri g. Cimperšek v Sevnici.

Šesto nagrado je prvotno žreb določil g. Kramerju Antonu iz Sv. Petra pod sv. Gorami, ki je imel številko 2704. Iz istega razloga kakor pri nekaterih prejšnjih nagradah pa smo morali tudi tu žrebanje ponoviti in šesto nagrado

eleganten gramofon v vrednosti 1200 Din

je dobil g. Jože Korošec iz Reparij št. 1, p. Begunje pri Cerknici za svojo zloženko, ki je imela številko 1917.

Tudi za ostale nagrade je bilo treba po večkrat žrebat, časih po trikrat in štirikrat, enkrat celo štirinajstkrat! Zaradi pomanjkanja prostora vseh teh ne bomo več posebej omenjali.

Sedmo nagrado

kompletan 32-delni servis v vrednosti 670 dinarjev

je dobila zloženka g. Vinka Soviča iz Suhega dola 4, p. Loče pri Poljčanah, ki je imela številko 1079.

Elegantno „Lubin“ kaseto

z dvema stekleničicama parfema in dozo za puder, darilo drogerije „Adrija“ v Ljubljani, v vrednosti Din 350 je žreb naklonil gospodični Ivi Selanovi iz Ljubljane, Cerkvena ulica 15, ki je imela zloženko št. 170.

Naslednji dve nagradi

po en par smučk znamke „Beka“

v vrednosti à Din 325 je usoda namenila g. Ivanu Jarnoviču, šolskemu upravitelju v Ligojni pri Vrhniki na številko 3085 in g. Andreju Zemljiču, posestniku v Plešinci pri Ivanjkoveh na številko 1218.

Fotografski aparat „Agfa-Box 6 × 9“ v vrednosti 260 Din prejme g. Jože Barle, dijak iz Naklega pri Kranju na zloženko št. 479.

fotografski aparat „Fita 6 × 9“

v vrednosti Din 240 pa ga. Jožefa Miklič iz Drage, ki je imela zloženko št. 1797.

Devetdelni kavni servis

v vrednosti Din 220 dobi srečna lastnica zloženke št. 1019 ga. Cecilija Bernik iz Most št. 36, p. Komenda pri Kamniku.

Devetdelni čajni servis

istotako v vrednosti Din 220 prejme g. Guček Martin iz Dobja, p. Slivnica za zloženko št. 482.

Nadaljnih šest nagrad

šest dežnikov po izberi

prejmejo naslednji tekmovalci:

1. Ga. Minka Selak, Ljubljana, Sallendrova ul. 6;
2. g. Franc Žagar, Češnjice, p. Trebelno;
3. g. Josip Mušič, Pšata 15, p. Cerklje pri Kranju;
4. ga. Josipina Vidic iz Vinice pri Varaždinu;
5. g. Ivan Kok, žagar, Prevalje;
6. g. Bukovar Ivan, Trbnje 45.

Po en par dvosedeznih sank

v vrednosti à Din 160 dobe:

1. g. Martin Onišak, Libanje 16, p. Ormož;
2. g. Venko Taufer, učitelj v Litiji;
3. ga. Ivana Poženel v Idriji.

Samovar „Kuhinjsko čudo“

v vrednosti Din 220, ki ga je podarila tovarna dr. Oetkerja v Mariboru, je žreb naklonil gosp. Zofiji Prusenik v Kamniku.

Originalni „Gillette“ brivski aparat v vrednosti Din 180 dobi g. Adolf Dobaj v Zg. Sv. Kungoti 31.

Garnituro za manikiranje

v vrednosti Din 135 dobi zloženka gospoda Joška Horvata iz Kranja, Rožna ulica 45.

„Houbigant“ dozo

s pudrom, šminko in rdečilom za ustnice v vrednosti Din 135 prejme g. Jakob Gobec, parna strugarna iz Leskovca v Srbiji.

Po eno „Coty“ dozo

s fino parfumiranim pudrom dobita g. Ignacij Gomilšek v velikih Šalovcih, p. Veliki Dolenci, Prekmurje, in gđe. Viktorija Božnar, Vič pri Ljubljani.

Po eno Luxol šatuljo

s steklenico kolonjske vode in prijetno dišečim milom v vrednosti od Din 40—80 dobe naši naročniki:

1. Matjaž Čurič, Črenšovci, Prekmurje;
2. Avgust Kurent, Kamnje 6, p. St. Rupert na Dolenjskem;
3. Anica Omanova, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 1;
4. Ana Lesjak, Trebče 69, p. Podstreda pri Rajhenburgu.

60 nagrad

po en izvod „Naše besede“, jubilejne pesniške zbirke našega največjega življenjskega pesnika Otona Župančiča s knjigarniško ceno po 60 Din dobe naročnice in naročniki:

Ana Janko, Gornje Sušice, p. Toplice pri Novem mestu; Elvira Erker, Kočevje 41; Ladislav Janež, Mornarska komanda, Sibenik; Ana Lipovšek, Ljubljana, Gerbičeva 8; Anton Veršič, Drbešinci 5, p. Sv. Andraž v Slov. gorah; Zinka Tončič, Niš, Frankopanova 25; Janez Horvath, Sebeborci 94; p. Martjanci; Marija Pibernik, Ljubljana, Kolodvorska ulica 11; Tončka Jordan, Matence 3, p. Kostanjevica; Ivan Blupar, Semič; Stanko Završček, Hrastnik 1; Jakob Stropnik, Čret 11, p. Teharje pri Celju; Janko Droč, Jarčina pri Mariboru; Marija Mrak, Ljubljana, Rimska cesta 18; Anton Ravnikar, Drija, p. Moravče; L. Cimperšek, Loka pri Zidanem mostu; Jože Bitenc, Predoslje 3, p. Kranj; Alojz Flegar, Podgorje 21, p. Apače; Ivan Zalik, Logarjevi, p. Križevci pri Lutomeru; Franc Vončina, Idrija; Antonija Bischof, Ljubljana, Križeviška ulica 5/11; Jožef Bergant, Zlebe 26, p. Medvode; Franc Tomazin, Dol. Stara vas 30, p. Škocjan pri Mokronogu; Minka Hrlbar, Moste pri Ljubljani; Joško Malej, Ljubljana, Rožna ulica 8; Justj Pavšič,

Naš novi veliki razpis nagrad

v vrednosti 25.000 dinarjev

Prva nagrada 4.000 Din v gotovini!

„Družinski Tednik Roman“, ki je vedno hotel vsako priliko porabiti, da priredi svojim čitateljem zabavo in veselje, prinaša danes novo zloženko, združeno z velikimi nagradami.

tečaju. Že zato, ker bomo podelili prvo nagrado v znesku Din 4000— v denarju, s čimer bomo v današnjih hudih časih naročnikom gotovo še bolj ustregli kakor smo jim prvič. Skupna

je bilo prejšnjo sredo nič manj kakor 180 izžrebanih, a seveda niso mogli dobiti nagrad — pa opozarjamo, naj se požurijo in poravnajo polletno naročnino v znesku 40 Din, ker drugače tu-

Hradeckega vas 88, Ljubljana; Berta Zajc, Gorjanska Rečica 64, p. Laško; Marjaž Kukovec, Trnovci 43, p. Sv. Tomaž pri Ormožu; Poljič Sumi, Lesce 6; Fani Ozebek, Dobrava pri Jesenicah 27; Ernest Držar, Smartno pri Litiji; Jožef Horvat, Rigonec 34, p. Dobova pri Brežicah; Ferdo Pezdarnik, Dovyje-Mojstrana 91; Alojz Markelj, Bohinjska Bela 46; Katarina Zrnec, Stožice 27, p. Ježica pri Ljubljani; Maša Petrič, Rimske Toplice; Anton Zalar, Dolnje Otave, p. Begunje pri Cerklju, Milan Kirn, Nevlje 15, p. Kamnik; Marija Luci, Sv. Tomaž pri Ormožu; Karel Smrekar, Zatvor, p. Spodnja Hrušica; Karel Šavel, Dolja vas, pošta Dolnja Lendava; Ivan Starina, Kljunova ulica 6, Kodlevo, p. Moste pri Ljubljani; Rafael Dolinar, Devinska ulica 7, Ljubljana; Ludvik Juhar, Megonica 21, p. Griže pri Celju; Marija Langenlus, Hotedrsčica pri Logatcu; Franc Pikon, Javniki 35; Malči Koban, Kostanjevica; He'ena Rus, Podpeč 7, p. Lukovica pri Domžalah; Anica Kristančič, Kranj, Savsko predmestje 34; Franc Lavrenčič, Selo 18, p. Zirovnica; Ivana Branišič, Cerknica 10 pri Rakeku; Frančiška Golob, Idrija, Jože Pustovrh, Skaručina, p. St. Vid nad Ljubljano; Andrej Janšovec, Litmerk 40; Pavla Mulec, Dolnje Jezero 39, p. Cerknica; Janez Korosec, Ribičev laz 28, p. Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru; Iva Rebersček, Kozarišče, p. Stari trg pri Rakeku; Alojzij Vaupetič, Smarča pri Kamniku; Jože Bergant, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6; Gregor Krasnik, Prevalje 82.

100 nagrad

Po eno originalno fotografijo največjih filmskih umetnikov v vrednosti po Din 40 dobe

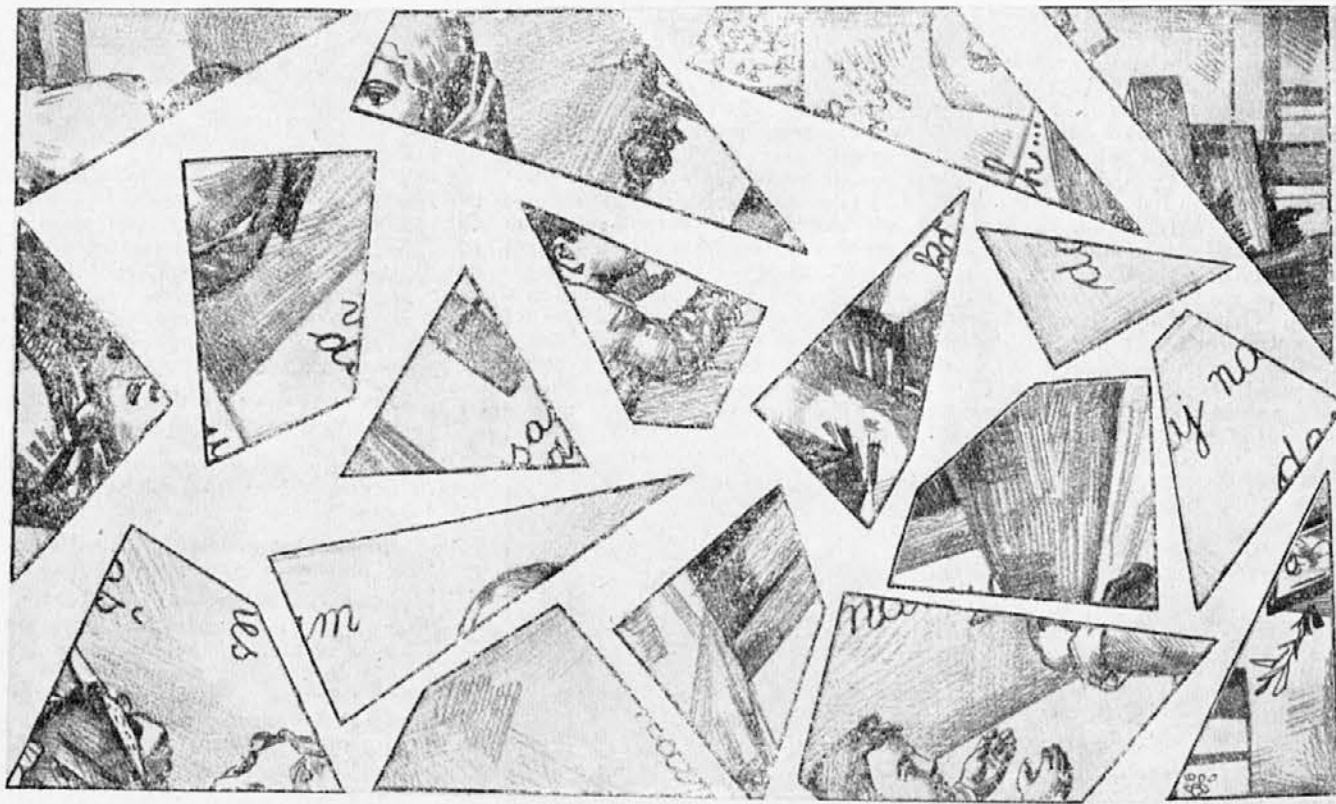
Zinka Petrovič, Rače; Rudolf Janfa, Podhuže 35, p. Mojstrana; Karel Kranjc, Kozje 92; Evstahij Snoj Božava, Dugi otok, Dalmacija; Marija Godnjavec, Kamniti potok, Velika loka; Janko Pičman, Tatince 4, p. Kranj; Jožefa Podvršnik, Zgornja Pomikva, p. Zalec; Elizabeta Selko, Kamnik, Maistrova ulica 20; Roza Topilkar, Ljubljana, Slomškova 16; Stanislav Korenjak, Podvinci 14 pri Ptuiju; Ivanka Seljak, Sovri 3, p. Ziri; Franc Marčič, Sarajevo, Kapetanovičeva ulica 6; Ana Petan, Vel. Podluben 3, p. Novo mesto; Josip Silbernik, Kočevje, Rudnik 291; Uršula Ruttard, Brezno ob Dravi; Ignac Hauptmann, Loke 83, p. Trbovlje 1; Ivan Presker, Rovte nad Logatcem; Mica Azman, Tržič; Ivan Laknar, Špeharje 22, p. Vinica pri Črnomlju; Marija Zavrašek, Hrastnik; Marijana Seljškar, Podlukovica 22, p. Brezovica; Marija Gale, Rudnik 3, Ljubljana; Jožefa Rogač, Bled 157; Anton Ravnikar, Ljubljana, Tobačna tovarna; Ana Vidensek, Moste pri Ljubljani, Josip Kvas, Breza 13, p. Trebnje; Hilda Kaučič, Idrija; Marija Poljanec, Bučka; Fr. Lavrič, Travnik 33, p. Loski potok; Jože Kutnar, Potok, p. Krka pri Stični; Minka Mrak, Log 10 na Skofiji Loko; Mimica Mihelčič, Metlika; Ružica Zic, Novo mesto; Joško Rabuzin, Zagorje ob Savi; Josip Slane, Metlika 54; Martin Maric, Gančani 3, pošta Beltinci; Alojzij Podbevšek, Zg. Tuhinj 57, pošta Smartno pri Kamniku; Karel Štirn, Zg. Stranje 20, p. Kamnik; Marija Kisovar, Zabukovca, pošta Griže; Justina Paulič, Pristan 3, p. Ptui; Anica Cepjak, Bočna 121, p. Gornji grad; Franc Pečarič, Legen 29, p. Slovenjgradec; Franja Cerar, Ljubljana, Streliška ulica 4; Mira Kajtez, Kočevje; Jakob Kostelic, Razdrto 11, Smarje-Sap; Marija Vavhen, Hotedrsčica 45 pri Logatcu; Mirko Trampus, Metlika; Alojzij Sodar ml., Ljubljana, Kobariška ulica 50; Katižnica ZKD, Lesce; Rudolf Lanko, Gortina, p. Muta; Marija Petkovšek, Ceste 66, p. Logatec; Viljem Krač, Stari trg pri Rakeku; Ivan Vidmar, Cmil vrh, p. Idrija; Franc Vehovec, Mežica, p. Prevalje; Ivana Svetec, Crna pri Prevaljah; Uršula Tinta, Ljubljana, Galjevec 190; Martin Pečarič, Metlika; Pavla Pavovec, Depalja vas, p. Trzin; Eda Pelhan, Ljubljana VII, Celovška cesta 107; Slavko Korbar, Ljubljana, Dolenjska cesta 48; Antonija Matjašič Ljubljana, Kolijska ulica 19; Fani Golob, pri g. Zupančič, Gradec, Bela Krajina; Julka Zidaršič, Ljubljana, Znamenska ulica 4; Karel Golob, Laško; Filip Frece, Lažiše 13, p. Sv. Miklavž nad Laškim; Michael Janželi, Staje 13, p. Ig-Studenec; Vencej Halnar, Zg. Bitnje 78, p. Strazišče pri Kranju; Terezija Janez, Srednja vas 14, p. Draga pri Cebra; Francka Zvab, Bohinjska Bela 20; Miha Grubelnik, Črešnovec; Milka Koejce, Lahovinec 45, p. Komenda; Ivana Wernig, Ormož; Miha Kobe, Sred. Radence 7, p. Stari trg ob Kolpi; Jeno Lutharič, Gradisce 41, p. Rankovci; Gustav Honigmann, Metlika 221; Alojzija Zupančič, Ljubljana, Cesta v Mestni log 26; Karmen Novak, Idrija; Herman Josip, Ježica pri Ljubljani; Anton Simons, Ljubljana, Gosposka ulica 10; Ludvik Toka, Cestina, p. Dolnja Lendava; Marija Grlic, Smokuc 3, p. Zirovnica; Alojzij Lorenčič, St. Ilj v Slovenskih goricah; Mici Cibelka, Zagorje ob Savi; Alojzij Privšek, Hrastnik 172; Janez Golmajer, Predtrg 1, p. Radovljica; Alojzij Šitar, Novo mesto; Elizabeta Petkovšek, Ljubljana, Pollanski nasip 40; Franc Lah, Mlake 28, p. Komenda pri Kamniku; Matevž Šubic, Ljubljana, Podražnik; Anton Sedon, Zagreb, Ilica 14; Lovro Slana, Sejanec 17, p. Sv. Tomaž pri Ormožu; Neža Sinkovec, Radeče pri Zidanem mostu; Francka Osredkar, Ljubljana VII, Tržna ulica 6; Alojzij Čerpanj, Gačnik, p. Pesnica; Fani Dolinšek, Krško 72; Ladislav Podbršček, Gerlinč, p. Cankova; Elza Schrötter, Ljutomer, Glavni trg; Alojzija Kitek, Ljubljana, Gaieva ulica 2; Alojzij Kuštrin, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta IX/3; Frančiška Zemlja, Selo 11, p. Zirovnica.

50 nagrad

Po eno zbirko 7 različnih filmskih slik na umetniškem kartonu, Vrednost zbirke ca 70 Din

To nagrado dobe:

Janez Markež, Bohinjska Srednja vas; Leo Inkret, Celje, Dečkov trg 2; Amalija Sirah, Kamniti potok 4, p. Velika loka; Anica Majer, Velike Malence, Krška vas, p. Brežice; Anica Tomc, Zagreb, Ilica 14; Antonija Verstovšek, Ljubljana, Švabičeva 1; Vinko Musar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 61; Franc Prevalnik, Crna pri Prevaljah; Reza Perhaj, Dovyje-Mojstrana; Karel Jank, Skakovec 2, p. Cankova; Ivan Stare, Lesce 21; George Kadivnik, frontier 132, Frais-Morais, Francija; Karel Cvelbar, Smarje, p. St. Jernej; Rozil Brečko, Ljubljana, Gledalska 7; Matija Hočevar, Šterjanec 6, p. Mirna; Franc Špan, Drašiče, p. Metlika; Franc Horvat, Drakovci 72, p. Mala Nedelja; Janko Rožmarin, Markovci 14, p. Ptui; Olga Debevc, Ardo 2, p. Krško; Anica Papler, Bled 1; Pavel Svetina, Koroška Bela 105, p. Slov. Javniki; Elza Cizej, Mežica; Fran Novak, Rogaska Slatina; Julka Zakrajšek, Ljubljana, Večna pot; Mici Mulej Gorje 28 pri Bledu; Lojzka Svenešek, Zetale pri Rogatcu; Slavko Kos, Ponor 4, Sveti Jurij ob Taboru; Leopold Bregar, Mo nik 41; Milka Primec, Ljubljana, Zaloška c. 3, p. Moste; Angela

Evo nove zloženke! Ali jo boste znali sestaviti, kakor ste znali prejšnjo?

Naš prvi nagradni natečaj, o čigar rezultatih prinašamo na tretji strani podrobno poročilo, je pokazal, da se naši naročniki živo zanimajo za take vrste natečajev, in to nas je vzpodbudilo, da objavimo danes novega, še zanimivejšega — ne glede na velike žrtve, ki jih tak natečaj zahteva od nas. Do tega smo se odločili tudi zato, da damo priliko do nagrad tudi tistim našim naročnikom, ki še niso naročnine poravnali in so zato prišli ob nagrade. To pot bodo nagrade še lepše in mikavneje kakor pri prejšnjem na-

Horvat, Slovenjgradec; Antonija Bizjak, Verd, p. Vrhnika; Franc Štirbec, Trbovlje II/86; Alojzija Tazer, Sv. Duh, p. Selcica ob Dravi; Greta Jeranšek, Borovnica 77; Ivan Polovič, Kostanjevica; Anton Hochkrant, Smarje, p. Sevnica; Angela Laučičar, Gozd 27, p. Kranjska gora; Andrej Zorman, Senčur 76 pri Kranju; Jožef Jerlah, Veliki Gaber, p. St. Vid pri Stični; Lombard Dobravec, pri g. Bučar, Kranj; Jožef Cerček, Ivje, p. Radeče pri Zidanem mostu; Jože Benetec, Hrastnik; Anton Bizjak, Borovnica 72; Jelka Skvarča, Vrhnika-Sap; Ivan Odlasek, Bevsko 42, p. Trbovlje 1; Marija Jošt, Ljubljana, Murnikova ulica 20; Anton Martinčič, Glazuta, p. Dolenja vas; Ivan Primec ml., Jesenice, Prešernova ulica 1; Franc Ložnikar, Ljubljana VII, Frankopanska ul. 12; Ferdo Weiss, Smartno ob Dravi.

G. Weissu smo kot poslednjemu izžrebanemu naklonili še polletno naročnino na „Družinski tednik Roman“, ki jo začnemo šteti, ko mu sedanja poteče.

Vsi nadaljnji udeleženci našega nagradnega natečaja, ki so pravilno rešili zloženko in v redu poravnali naročnino, pa niso bili izžrebanji, dobe kot nagrado po eno filmsko sliko v formatu 25 x 52 na umetniškem kartonu zelenkaste barve v vrednosti a 10 Din.

*

Vsega skupaj je 180 naših naročnikov prišlo ob nagrade (čeprav so bili izžrebanji), ker niso poravnali naročnine in se je moralo za dotične nagrade vnovič žrebat. Samo pri prvih desetih nagradah je tako prišlo 7 nagrad v skupni vrednosti 13.570 Din v druge roke — najboljši dokaz, da kolo sreče samo še ne dela sreče; treba je, da mu vi sami pomagate, njemu in obenem sebi: s tem, da izpolnite svoje obveznosti.

vrednost vseh nagrad pa bo znašala nad 25.000 Din. Podrobnejše podatke prinesemo v prihodnji številki, tako o številu nagrad, kakor tudi o njih vrednosti.

Kdo lahko tekmuje za naše nove nagrade?

Pogoji so podobni kakor pri našem prvem razpisu. Uvedli pa smo novo točko, ki bo naše naročnike razveselila, ker pomeni za njih posebno ugodnost.

Pravico do tekmovanja za nagrade ima vsak naročnik „Družinskega Tednika Romana“, ki:

1. pravilno reši zloženko in nam jo pošlje najkasneje do 30. maja t. l. in 2. poravnava do 5. junija t. l. naročnino do konca septembra t. l. (3. četrtletje).

Nekaterim ne bo treba nič plačati

Vsi tisti cenj. naročniki, ki imajo že poravnano naročnino do 30. septembra t. l. naj pošljejo samo rešeno zloženko; s tem že dobe pravico do tekmovanja za naše nagrade.

Oni naročniki, ki so poravnali naročnino do 30. junija t. l. nam morajo razen pravilno sestavljene zloženke poslati le še 20 Din, t. j. za naročnino od 1. julija do 30. sept. t. l.

Tisti, ki jim naročnina poteče mesec dni pred koncem septembra, (to je konec avgusta) morajo poslati naročnino za 1 mesec, t. j. 8 Din; tisti, ki jim poteče konec julija, pa za dva meseca, to je 16 Din. (Pri tej priliki naj ponovimo, da znaša vseletna naročnina na „Druž. Tednik“ 80 Din, polletna 40 Din, četrtletna 20 Din, mesečna pa 8 Din).

Da ne bo nespornost, naj ponovimo: onim naročnikom, ki imajo naročnino že poravnano vsaj do 30. septembra t. l., ni treba nič plačati, in bodo tako že drugič imeli pravico do tekmovanja za naše lepe nagrade, samo če rešijo zloženko. One naše naročnike, ki še za naš prvi natečaj niso poravnali naročnine — med njimi jih

di zdaj ne bodo imeli pravice do nagrad, čeprav bi zloženko še tako pravilno sestavili.

Novi naročniki, ki se prijavijo, dokler ta natečaj traja, imajo pravico do tekmovanja za nagrade, če pošljejo pravilno rešeno zloženko do 30. maja t. l. in nam do 5. junija nakažejo 40 Din kot naročnino do 30. septembra t. l.

Posebne ugodnosti za naše zveste prijatelje

Čutimo se dolžne, da se tistim naročnikom, ki nam bodo v bodoče pridobili nove naročnike, izkažemo posebno hvaležne. Zato objavljamo vsem zvestim naročnikom in naročnikom, ki so že agitirali za naš list ali pa še bodo, tole:

Vsak naročnik, ki nam pridobi novega naročnika in nam to sporoči na kuponu, natisnjem na 12 strani, sme poslati razen svoje zloženke še toliko zloženek, kolikor pridobi novih naročnikov. Te njegove zloženke pa bodo veljale šele tedaj, kadar njegovi novi naročniki poravnajo naročnino v višini 40 Din za pol leta. Zase mora poslati toliko, da bo njegova naročnina poravnana do konca septembra t. l. Na ta način bo imel z več zloženkami več verjetnosti, da dobi glavno nagrado, ne da bi mu bilo za to treba kaj več plačati. Seveda bodo tako pridobljeni novi naročniki imeli prav tako pravico do tekmovanja za naše nagrade, če pošljejo pravilno rešeno zloženko in 40 Din za polletno naročnino za list.

Vse natančnejše o žrebanju itd. objavimo v 17. številki, ki izide prihodnji teden.

Iščemo prodajalce

za „Družinski Tednik Roman“ v Sloveniji in ostali Jugoslaviji in v tujini. Vse natančnejše se izve v upravi „Druž. Tednika“ v Ljubljani, Breg 10.

Gospodične, ki si same služijo kruh

Olga Frankova

Izhajam iz siromašne obitelji. Dali so mi primerno šolsko izobrazbo in tako sem bila primorana, boriti se od svojega 17. leta za svoj vsakdanji kruh, ki pa je marsikaterokrat grenak.

Nameščena sem pri podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani. Z zanimanjem in dobro voljo vršim službo, ker mi je tako sojeno, zakaj vsi nismo rojeni pod ono srečno zvezdo, da bi si mogli svoje življenje urediti tako, kot bi si sami želeli.

Kot 16 letno dekle sem hrepenela po tem, da postanem igralka. Ker mi starši tega niso dovolili, sem se — hočes nočeš — posvetila poklicu uradnice, v katerem imam namen čakati dolgih 50 let, ko bom kot „stara poštarica“ s 50 leti nastopila težko zasluženi pokoj.

Pač bi želela potovati širom sveta, živeti svobodno ko ptičica, ki plove življenju nasproti. Seznaniti se z življenjem, šegami in navadami drugih narodov in uživati svobodo, ki je v službi človek nima. Kako lepo bi bilo, gibati se pod milim nebom, vdihavati sveži zrak, spat pod šotorom ter z zadovoljnim nasmehom pozdravljati prve žarke jutranjega solnca.

Ker mi to ni mogoče, iščem tolažbe v knjigah, ki jim posvetim vsako prosto urico.

Življenje mi poteka enakomerno, z majhnimi izpremembami drevijo dnevi kakor kazalec na uri v večnost.

Če sem srečna? Težko vprašanje! Ne vem, kako bi nanj odgovo ila! Če

pomislim, da so samo nekateri srečni in zadovoljni, kateri si lahko privoščijo več zabave in kratkočasnih uric kakor mi, ki se borimo za obstoj, nisem prav nič zadovoljna. Pa kaj hočem! Mora že tako biti. Tolažim se z vero, da bomo vsaj na drugem svetu vsi enaki.

Sicer pa mora delati vsakdo, če hoče živeti. Ta se ubija v pisarni, drugi v trgovini, tretji zopet žrtvuje vse svoje sile poklicu delavca, zakaj delo ni sramota.

O čem sanjam? Reči moram, da o ničemer! Živim z dneva v dan in ne mislim na bodočnost. Kakor bo prišel čas, tako bom živela. Niti si ne želim ničesar, ker moram marsikatero skromno željo že v kali zatreti, ker vem, da se ne bo nikdar uresničila.

Glede enakopravnosti moškega in ženske pa sem mnenja, da bi bilo edino pametno, da bi si smela ženska lastiti vse pravice, s katerimi razpolagajo danes — žalibog — samo moški. Ako je danes primorano vsako dekle, in lahko rečem dve tretjini žena in mater delati, da se prežive, zakaj ne bi imela pravico, prosto se gibati v vsakem lokalnem brez spremstva, kjer bi našla ono malo razvedrila, ki si ga morem privoščiti od svoje skromne plače v današnjih težkih razmerah?

Ani Slavičeva

1. V službi sem v trgovini s čevlji Humanic-Petovica kot prodajalka. Od nekdanj sem si hotela denar sama zaslužiti, sedanji gospodarski položaj pa me je k temu še posebno prisilil.

Uro nato zazvoni telefon. Klips skoči besen iz postelje. „Halo?“

„Klips? Tu spet tvoj stari prijatelj Klaps. Daj, povej mi no naslov one male plesalke, ki sem bil predvčerajšnjim z njo. Rad bi jo jutri obiskal; ugaja mi.“

Klips zarohni: „Pusti me v miru!“

Klips se razjarjen ko ris vrže v posteljo.

Uro nato je Klips spet srečno zaspal.

Tedaj zabrni telefon. Klips zakriči vanj: „Halo?“

„Klips? Tu spet tvoj stari prijatelj Klaps. Pravkar sem zaigral pri taroku poslednji denar. Ali bi mi

2. Kako sem s svojo službo zadovoljna? Zelo. Tako, da si življenja brez nje skoraj niti predstavljati ne morem.

3. Moj poklic mi je drag, čeprav zahteva močnih živcev.

4. Če si ne želim kakega drugega dela? Ne.

5. Kako si predstavljam današnje življenje? V njem vidim neprestan boj za obstanek.

6. Moja zabava mi je dobra knjiga in glasba — dostikrat se tudi razvedrim z lepim izprehodom v prosto naravo.

7. Ali se čutim srečno? Da, le časih me obide čuvstvo osamelosti.

8. „Delo človeka oplemeniti, izobrazba ga osvoboditi“ — to je moj motto. Vselej sem ponosna, kadar vidim, da sem nekaj napravila, s čimer so moji predstojniki zadovoljni.

9. Kakšne sanje imam? Da bi toliko zaslužila, da bi si kdaj mogla privoščiti kako lepo potovanje.

10. Ženska emancipacija? Tole mislim o njej: Četudi je ženska izgubila dosti ženskosti, ker se mora zatekati v službe, vendarle ne sme pozabiti, da ne more biti v vsem enakopravna z možem.

Ivana Kanclerjeva

Samostojna sem in imam krojaško delavnico. Prav za prav bi bila morala postati učiteljica, toda vojne razmere so me prisilile, da sem postala šivilja. Za to pa nikar ne mislite, da sem nekvalificirana delavka! Hodila sem v strokovno šolo. Razen tega je v naši rodbini ta obrt tako rekoč ukoreninjena. Dosti mojih sorodnikov so krojači in zato sem se že v mladih letih tega in onega naučila.

Ali sem srečna? Kaj ne bi bila! Tudi zadovoljna sem!

Zato vam ne vem povedati, ali bi se bolj počutila v poklicu učiteljice.

Kako gledam v življenje? Kot samostojna delavka pravim: Dokler posli gredo, je dobro. Potem bomo pa videli. Vztrajati je treba!

Moja zabava? Hodim v kino, gledališče, kavarno. Zanimam se tudi za sporte.

Ali se mi delo ne zdi sramota? P. o. sim vas, ali mislite, da je še takih ljudi na svetu, ki to mislijo? (Še. Op. ur.) Delo, pošteno in solidno delo, posebno če si še samostojen in od nikogar ne odvisen — na to mora biti človek ponosen. In jaz sem na to ponosna.

O čem sanjam? O milijonih in bolj-ših časih z blagostanjem. Ali vi ne?

lahko posodil stotak? Saj veš — pojutrišnjem se oženim z bogato in grdo Brigito, a moj tast, ta patentirani norec, mi pred poroko ne da niti pare.“

Klips ne odgovori nič več.

Klips vrže telefon skozi okno.

Klips mrko misli na osveto.

*

Drugo jutro se Klips in Klaps srečata.

„Snoči sem bil trd ko bat,“ reče Klaps.

„Res?“

„Da. Oprosti, da sem te nadlegoval s telefonom sredi noči.“

Klips Klapsa debelo pogleda.

„S kakšnim telefonom?“

„Saj sem te vendar trikrat klical!“

Naši dobri prijatelji

Ali se niste že dostikrat razveselili, če ste po dolgem času nenadejano srečali na ulici dobrega prijatelja? Gotovo! Vidite, tako se je razveselil tudi naš urednik, ko je te dni pregledoval obilno pošto in nenadoma zagledal dopisnico dobrega prijatelja „Družinskega tednika Romana.“ To je bila dopisnica g. Alojza Liberšarja iz Dolenje vasi pri Boštanju ob Savi.

Kratka je vsebina njegove dopisnice, a zato tem bolj razveseljiva. Piše nam, da je pridobil dva nova naročnika, dva nova prijatelja našega lista. Takoj smo jima začeli pošiljati naš list in smo trdno prepričani, da bosta z „Druž. Tednikom“ zadovoljna in da nas bosta tudi onadva morda že v kratkem presenetila s prav tako razveseljivo novico.

Toplo in iskreno se zahvaljujemo prijatelju g. Liberšarju za njegovo delo za naš list in za njegovo prijateljsko naklonjenost do nas. Tudi njega postavljamo drugim cenjenim naročnikom za zgled in bi nas veselilo, če bi se mogli tudi drugim javno pred vsemi svojimi čitatelji zahvaliti za njihovo požrtvovalno delovanje.

Enakopravnost? Hm, kočljivo vprašanje. Jaz na primer nimam niti pojma o politiki, pa le mislim, da bi se ženska, ki se čuti poklicana za politiko, smela in morala njej posvetiti. Enako velja tudi za vse ostale posle, ki ste jih vi „močnejši“ spol monopolizirali zase. Kaj niso živele n kaj Amazonke?!

Osveta je sladka

Napisal Jo Hanns Rösler

Klips ima telefon. Telefon ima številko 2253.

Sredi noči telefon zazvoni.

Klips skoči iz postelje.

„Halo?“

„Klips? Tu tvoj stari prijatelj Klaps. Pravkar sem se seznanil z nekim slavnim zdravnikom in mu povedal, kako je z menoj. Prepovedal mi je ženitev. Kaj rečeš na to?“

Klips zagodrnja:

„Obesi se!“

Klips vrže razkačen slušalko na vilice.

*

Klips je spet zaspal.

„Chaco“, ladja zločincev

„Leteči Holandec“ iz leta 1932

način iznebiti, in to je tudi razumljivo. Toda stvar ni šla tako gladko. V Marseillu so že davno prej, preden je ladja pristala, brezžično zvedeli vse podrobnosti o njenem tovoru in niso na noben način dovolili, da bi ga izkricali. Tudi v španskih in italijanskih lukah so se teh nezaželjenih elementov na vse kriplje branili; toda hočeš nočeš so morali ljudi italijanskega in španskega rodu vendarle prevzeti. Le pri tistih ljudeh, ki niso imeli potnih listov in nikakih legitimacij, si kapitan „Chaca“ ni vedel pomagati.

Takih je ostalo še kakih 40 — kaj naj kapitan stori z njimi? Iz Hamburga je prišla vest, da mednarodne pomorske oblasti ne vedo, kje se mudi skrivnostna ladja. Bog ve kje ob zapadno-evropskih in severno-evropskih obalah križari zdaj „Chaco“ z edino željo, da se iznebi nevsječnega človeškega tovara. Pred dnevi je vrglo na suho steklenico in v njej so dobili listič, ki se ga je nesrečnejšem posrečilo v Cadizu iztihotapati z ladje. In ta listič je odkril strahotne stvari. Napisal ga je neki Španec, ki je tudi brez

legitimacije in brez potnega lista in nima zato nikjer na svetu zakonite pravice, da bi smel stopiti na suho. Na tem lističu je tole napisano:

„Pomagajte nam. Vsi smo stlačeni na dnu ladje. Ne puste nas na krov, da bi se vsaj svežega zraka nadihali. Vsi smo bolni. Trije umirajo, zdravnika pa nimamo nobenega. Pomagajte nam!“

Strašna je misel, da plove Bog zna kje v evropskih vodah neki parnik brez cilja in samo čaka, morda dneve, morda samo še ure, da se iznebi teh nesrečnejšev — če že ne živih, pa vsaj mrtvih.

Leteči Holandec spada v kraljestvo pravljic. Ladja zločincev „Chaco“ pa je moderna resničnost...

Ali poznate

SKRIVNOST VENERE MILSKE

Kje so ostale Venerine roke?

Zakaj je ravno ena najznamenitejših soh iz dobe grškega klasicizma, Venera Milska, lepotni ideal tolikih stoletij, brez rok? Če hočemo biti odkriti, moramo priznati: ne vemo. Domnev o tem je dosti, in mnogo zgodb. Eno najzanimivejših in najbolj romantičnih razlag je pogodil francoski umetnostni zgodovinar Vagniol; čeprav je znanost še ni potrdila, bi jo vendarle radi povedali svojim čitateljem.

Pod razvalinami starodavnega mesta Melos (sedanji Milo) na egejskem otoku enakega imena so našli med drugimi starinskimi umetninami tudi soho, ki ji gre zasluga, da je proslavila sicer docela nepomembni otok: Venero Milsko, prekrasen marmorni torzo (kip brez rok).

Torzo? V šoli so nas učili, da so Venero našli okoli leta 1820, ko so izkopavali neko starogrško gledališče — in že takrat je bila brez rok. Nekoliko pozneje so na istem kraju odkopali prekrasno oblikovano laket z jabolkom v roki; toda na noben način niso te lehti mogli spraviti v sklad z Venerino soho. Tako je Venera Milska ostala samo torzo, trup brez rok.

Zdaj pa je dognal Francoz Vagniol, da je morala biti ravno ta Venera eden izmed tistih redkih starih kipov, ki bi nam bil moral priti v roke popolnoma ohranjen, če ne bi... pa to je ravno ta zgodba, ki jo hočemo povedati.

Neki milski kmet je namreč pri oranju svoje njive zadel na tako velike kamne, da je sklenil zemljo en meter globoko prekopati, drugače bi mu sploh ne obrodila. In ko je tako kopal, je zadel na kos obsekanega marmorja in kmalu nato še na drugi kos. Oba kosa skupaj sta tvorila ženski kip čudovite lepote — kolikor se je kmet na to spoznal. Toda kmet si ni bil čisto na jasnem, ali ni to nema-

Odrezal se je

Ljubljčan se prepira z Mariborčanom:

„Pri nas v bolnici so nekemu bolniku odrezali obe nogi in mu napravili tako imenitne proteze, da je zmagal v teku na sto metrov!“

„Prava reč,“ pravi Mariborčan. „Pri nas so nekemu Ljubljčanu odrezali ušesa in mu jih pritrčili na vrat, da je lahko gobec še bolj široko odpiral.“

ra kakšna nevarna coprnija, in je zato vprašal župnika za svet. Le-ta mu je obljubil, da bo stvar uredil, in je skupno z mestnimi očeti sklenil, da poklonijo kip knezu Morosiniju, svojemu gospodarju, ki je bil vazal turškega sultana. Toda kmetu je o tem prišlo nekaj na ušesa. Jadrno je spravlil soho v svoj skedenj na seno, skedenj zaklenil in zahteval od gospodarja za kip 750 piastrov — bogme, ni bilo malo.

Začela so se dolga pogajanja. V tem je obiskalo milsko luko francosko brodovje. Na eni izmed bojnih ladij je služil oficir d'Urville, ki je pozneje zaslovel kot arheolog. Kakor drugi častniki si je tudi on izprosil nekaj dni dopusta, da si ogleda znamenitosti milskega otoka. In tako je videl tudi milsko Venero, ki je vse mesto o njej govorilo. Na prvi pogled je spoznal dragocenost umetnine in pregovoril svoje tovariše, da zberejo denar in jo kupijo. Toda kmet je kot Grk vedel, kaj je „kšeft“, in je dvignil ceno na 1000 piastrov — in tako je moral d'Urville odpluti brez Venere.

Brodovje je odjadrало proti Carigradu, kjer je d'Urville, ki Venere ni mogel več pozabiti, poročal o njej atašeu francoskega poslanstva. Slavil jo je kot čudovito umetnino, kakršne svet nima enake, in da svoje besede še podkrepi, je pokazal na poslaništvu risbe, ki jih je bil skrivaj napravil o njej. Te risbe je nedavno tega našel gori omenjeni Francoz Vagniol, in glej: Milska Venera ima na njih — — obe roki!!

Ataše je porabil prvo priliko in povedal poslaniku, da imajo na otoku Melos prekrasen kip boginje Venere, ki bi ga bilo vredno kupiti. Poslanik se je za stvar takoj ogrel; lepše prilike si ni mogel misliti, da pokaže pozornost svojemu vladarju Ludoviku XVIII.: poslal bi kip kralju in mu ga poklonil v znak spoštovanja in udanosti. Toda najprej je treba kip dobiti v roke!

Nekaj dni nato je ataše odpotoval na korvetni ladji na Milo. Imel je nalog, da spravi soho za vsako ceno v Carigrad. Francozi so se usidrali v luki ravno v trenutku, ko so Venero nakladali na čoln, da jo odpeljejo in podare knezu Morosiniju. S kmetom so se bili med tem pogodili.

Parnik „Chaco“ je odplul s tovorom žita, ovčje volne itd. in 90 inozemskimi deportiranci. Namenjen je v Marseille. Kapitan ima nalog, da odloži izgnane zločince v njihovih domovinah.

Vest iz Buenos Airesa.

Kot nedorasli otroci smo pri pravljici o „Letečem Holandcu“ spoznali, kaj je groza, in hudo nam je bilo pri ganljivi zgodbi o nesrečnem večnem Židu, ki mora brez miru in počitka brodirati po morjih v vse veke, brez najmanjše nade, da bo kdaj smel umreti — dokler ga ne odreši nedolžno dekle.

In potem smo brali še drugo grozotno orientalsko pravljico, ki jo je napisal Viljem Hauff, o roparski ladji z mrtvim kapitanom, prabitim na veliki jambor, in z mrtvimi mornarji, ki se šele opolnoči zbude za nekaj ur k strahotnemu početju. Ladja jadra vsako noč nazaj na tisti kraj, od koder jo čez dan odženejo vetrovi in toki. Pa tudi tu pride po dolgih in muke polnih letih odrešenje — in trupla mož, ki so morali že na zemlji prestati peklenske kazni za svoje grehe, razpada v prah, ko jih odneso na suho.

Da, toda to so sicer strahotne, čeprav poetične pravljice, a vendar samo pravljice, boste rekli — kdo izmed današnjih modernih ljudi se danes še zmeni zanje?! Ravno zadnje dni pa smo brali o podobni grozotni pravljici, ki pa se je res zgodila in daje zelo čudno izpričevalo civilizaciji naše dobe.

Kapitan neke argentinske trgovske ladje je dobil pred nekaj tedni, ko je odplul iz Buenos Airesa, na ladjo razen večjega tovara surovin še 90 prisilnih potnikov — ljudi, ki so bili argentinskim oblastvom nadležni in so se jih hotela iznebiti. Najprej se je razširila govorica, da so to čisto navadni zločinci najhujše vrste, sami tujci, po večini Evropci. Pozneje pa se je pokazalo, kaj je s temi ljudmi: bili so politični fanatiki in propagatorji revolucijonarnih načel.

Teh tujcev in kalilcev miru se je hotela argentinska republika na lep

Nekronani kralji Amerike

Od krznarja do milijonarja

Prvi 3 članki so izšli v 12.—14. številu dne 17. in 24. marca in 1. aprila t. l.

Vsebina prvih treh člankov

Mladi izseljenec I. J. Astor je sklenil ustanoviti ob Tihem morju naselbino, odkoder bo izvažal kozuhovino v Azijo. Poslal je tja dve ekspediciji, eno po morju, drugo po kopnem. Prva je objadrala vso Ameriko in ustanovila ob izlivu reke Kolumbije naselbino Astorijo. Ladja „Tonquin“ je jadrala naprej proti severu, da dobi zveze z Indijanci, ki so prodajali kože. Toda kapitan Thorn, ki jo je vodil, je nekoč v jezi oklofutal indijanskega poglavarja. Indijanci so se maščevali, napadli ladjo in posadko pomorili. Živ je ostal edinole mornar Lewis, ki je drugi dan, ko so prišli Indijanci po plen, spustil ladjo v zrak.

Druga ekspedicija po suhem si je morala utirati pot skozi pragozdove in ozemlja divjih Indijancev. Naposled je le prispela do „Skalnega gorovja“, odkoder pot proti cilju ni več tako težka — tako so vsaj mislili potniki.

Počasi, toda vztrajno so se potniki bližali vrhovom, ki jih je pokrival sneg. Tla so postajala čedalje bolj skalnata. Zareče je žgalo solnce z neba in kotline s skoraj usahljimi izvirkami so postajale čedalje redkejšje. Poleg tega pa so prišli zdaj v ozemlje Gavranjih Indijancev, ki se jih je vse balo. Nekaj tragičnega je bilo v tem, da so morali potovati po sledovih prav tistih rdečkožcev, ki bi se jih bili najrajši ognili. Te indijanske steze so bile namreč edine, ki so z gotovostjo vodile do sedla, odkoder je šla druga pot na zapadno pobočje gora. Težave, ki jih je morala ekspedicija pretrpeti, so postajale vse večje.

Naposled, po desetih dneh napornega potovanja, so prišli zvečer do deroče, kakih sto metrov široke reke. Zdaj so imeli spet vode in tudi divjačine. Pet dni so šli za reko. V tem času so se popolnoma opomogli.

Po petih dneh so dospeli do kraja, kjer se je reka, ki so ji sledili, izlivala v veletok. O tem kraju so govorili Indijanci. Zavili so v gore in prišli še isti dan na planoto, odkoder ni bilo proti zapadu videti več nobenih gora.

Pot navzdol je bila silno težka, toda to ni vzelo potnikom pogu-

ma, saj so bili prepričani, da so najhujše že prestali. Ko so prišli čez nekaj časa do reke, o kateri so mislili, da je ena izmed vej Kolumbije, so sklenili nadaljevati pot po vodi.

rosekali so nekaj velikih drevov, jih izdolbli in s pomočjo ognja napravili iz njih čolne. Ko pa so bili sredi dela, sta prišla nekega dne v taborišče dva Kačja Indijanca. Opazila sta pol izdelane čolne in jela zmajevati z glavo. Povedala sta, da reka, ki ima v njihovem jeziku priimek „Divji hudournik“, ni plovna zaradi neštevilnih brzic. Ponudila sta se, da odvedeta belce tja, kjer se združujeta dva druga izvirkama Kolumbije. Od ondod bodo lahko brez nevarnosti nadaljevali pot s čolni.

Ko pa so po dolgih tednih utrudljivega plezanje prišli tja, je bilo že 8. oktobra in začelo je snežiti. Spet so morali podirati drevje in tesati čolne. V nekaj dneh so jih imeli petnajst. Spustili so jih v vodo, konje pa prepustili Indijancem.

18. oktobra so prvič veslali. Čeprav je bilo mraz in sneg, se prve dni niso mogli pritoževati. Drveča reka je naglo nesla čolne in po nekaj dneh so prevozili že šest sto kilometrov. 28. oktober je bil spet dan nesreče. Čoln s petimi ljudmi se je zaletel ob skalo in se razbil. Nihče se ni rešil. Pod dojmom tega strašnega dogodka so sklenili potniki pristati in poslati naprej lahke čoln, ki bo preiskaval strugo. Ta previdnost je bila potrebna. Za najhujšim kolenom se je stisnila voda v širino dvajsetih čevljev, na levi in na desni pa so se dvigale kakih stoptdeset metrov visoke skale.

Bili so pred sotesko, kjer je reka strašno drvela in se penila. S čolni ni bilo mogoče nadaljevati poti...

Glad...

Tako so morali potniki težkega srca zapustiti čolne in peš potovati dalje. Zdaj so bili res v nerodnem položaju. Sredi neznanne divjine niso vedeli, kako daleč so še od svo-

jega cilja in — to je bilo najhujše — živeža so imeli le še za pet dni. Pri tem pa so bili med golimi skalami in nikjer niso mogli zagledati sledu divjačine.

Dogovorili so se, da se bodo razkropili in se sešli spodaj ob reki, kjer bo Kolumbija spet plovna. Tako so mislili, da se bodo najlaglje ognili lakote.

Grozila jim je smrt, pot pa, ki so jo mogli na dan prehoditi, je bila le kratka. Dan za dnem so se morali boriti, toda nikjer in nikjer ni bilo videti rešitve. Časih so v daljavi zagledali ljudi. Misli so, da so rešitelji, toda bili so le lovci, njihovi tovariši, ki so šli po drugih potih, pa so se morali razočarani vrniti z vestjo, da pomoči niso dobili.

Muke, ki so jih morali hrabri možje prestati, so bile strašne. Pet jih je podleglo. Ko jim je naposled prišla ura odrešenja, je bilo že 6. januarja 1812. Ta dan so naleteli na neko indijansko vas. Rdečkožci so bili zelo gostoljubni in so jim dali jesti. Teden dni nato so se že toliko opomogli, da je Wilson Hunt sklenil nadaljevati pot.

Nekaj dni nato so prišli v Astorijo, ki je med tem že zelo narasla. Kakšno veselje je vladalo med naseljenci, si lahko mislimo.

„Bober“

Druga vesela vest je bil prihod ladje „Bober“, ki jo je poslal Astor, ko ni dobil iz svoje naselbine nobene vesti. Nanjo so naložili vse kože, kar so jih nakupili, in jih poslali na Kitajsko, ob enem s pošto za Astorja.

Možje, ki so morali toliko pretrpeti, preden so dosegli uspehe, so prejeli obilno plačilo. Drug za drugim so se vrnili z Zapada in vsi so postali bogataši.

„Lastnik Newyorka“

Astor je začel na debelo kupčevati s kozuhovino. Kupoval je nove ladje, ki so prevažale kože v vse dele sveta. Vsaka voznja mu je prinesla 30.000 dolarjev dobička. To bi

bilo danes poldrugi milijon dolarjev, toda denar je imel takrat še dosti večjo vrednost. Potem je prišla vojna med Ameriko in Anglijo in Anglija je blokirala vso ameriško vzhodno obalo. Na zapadno obalo ni nihče mislil in Astor je to izrabil. Zaradi blokade je prenehal ves uvoz v državo. Astor je začel uvažati blago iz Kitajske in ogromno zaslužil. Postal je največji vojni dobičkar sveta z vsemi slabimi lastnostmi: navijanjem cen, brezobzirnostjo in trdosrčnostjo.

Po končani vojni je začel trgovati z zemljišči. Ko se je Astor naselil v Newyorku, je bilo tam 35.000 prebivalcev. Bil je edini, ki je slutil njegov porast. Nakupil je vsa zemljišča v okolici Newyorka, začel graditi hiše in vabiti ljudi v mesto.

Ko je Astor leta 1848 umrl v 85. letu, je zapustil sinu 20 milijonov dolarjev.

Prva milijonarska dinastija

Astorjeva genijalnost se je izkazala šele po njegovi smrti, ko so začele rasti cene zemljišč. Ko je umrl Astorjev najstarejši sin šest let za očetom, so njegovo premoženje cenili že na 60 milijonov.

Vnuki so premoženje še pomnožili. Danes ga cenijo na 150 milijonov dolarjev.

Neizčrpna bogastva so Astorjevi dediči delili tudi za visoke šole, knjižnice, bolnišnice in zavetišča. Tako je mestna knjižnica v Newyorku ustanova prvega Astorja. Seveda pa so trosili denar tudi za nepotrebne reči in ga časih celo naravnost razmetavali. Povemo naj le nekaj vsot, ki so jih porabili ob poroki mlajšega brata tretjega Astorja. Cvetice, ki so jih kupili za okrasitev doma v svoji razkošni palači, so stale 20.000 dolarjev. Novi dom, ki ga je takrat dobil mladi Astor, je stal milijon dolarjev. Za pojedino, ki je mladi Astor nanjo povabil 35 svojih prijateljev, je razdal 6500 dolarjev, tako da je stalo kosilo za vsakega 200 dolarjev ali po naše 11.000 dinarjev.

Vincent Astor, sedanji lastnik tega bogastva, se doslej še ni dosti kazal svetu. Boji se javnosti. Bog ve, ali bomo o njem samem slišali kedaj kaj pomembnega. Ne samo o njegovih milijonih...

Pri zobnem zdravniku

Napisala I. Spangenberg

Nekateri ljudje hodijo čisto radi k zobnemu zdravniku. Jaz ne. Nekateri zobni zdravniki zelo dosti govore. Moj tudi. Nekateri ljudje imajo to radi. Jaz ne. Toda poslušati moraš, ker se ne moreš braniti. Tako tudi jaz.

Vrtal je in prišel približno ob istem času na moj živce in na razmere v Ameriki.

„Strašno.“ sem zaječal in odprl usta na stežaj. Misli sem na zob, on pa na Lindberghovo afero.

„Da.“ je rekel vneto. „nekaj nezaljšane! Taka kuturna sramota! — Ti trije zobje so precej načeti. Potrebna bi bila energična operacija, brez usmiljenja!“

„Kako pravite?“ sem v strahu poskočil. Začuden me je pogledal.

„Zaradi teh treh zob?“ sem komaj dehnil.

Tedaj se je zasmel. V mislih je imel ameriške roparje! Jaz pa svoje zobe! Potem je zadovoljno vrtal naprej.

„Al Capone — seveda! Tu bo treba začeti!“

„Al Capone?“ sem hotel vprašati, toda iz ust mi je prišlo samo „alllllk“. Al Capone je beseda, ki se dá z odprtimi usti zelo težko izgovoriti.

Toda misli je to pot na zob. „Od hudiča je ta Al Capone.“ je vneto nadaljeval in vrtal po živcu. „Pametna glava; razum ima, to mu moramo priznati — ampak čisto votel — čisto votel —“

„Kaj?“ sem oprezno vprašal. „Zob!“ je odgovoril skoraj očitajoče in vrtal dalje, da se mi je jelo tema delati pred očmi.

„Vodel!“ sem zaječal napol v omedleveci.

„Vode! Kaj pa mislite! Zdajle, sredi dela! — Jaz bi s takimi ljudmi napravil kar kratek proces! Na

prvo drevo bi jih obesil!“

Mislil je seveda spet na roparje. Vdal sem se v usodo. Porinil mi je v usta kos vate.

„S počitnicami seveda letos ne bo nič.“ je preskočil pogovor. „Kdo pa bo v teh časih potoval!“

„Kha!“

„Denarja ni! Vse je na tleh!“

„Grrrrllllk.“

Vata je počasi lezla proti goltancu. Kadar doseže svoj cilj, se bom najbrž zadušil. Toda on tega ni videl.

„Višji uradniki so mnogo predobro plačani.“ je rekel in potolkel po svojih zobeh. „V tem je vsa stvar! Da, v tem. — Pri korenini bo treba začeti —“

„Zastran uradništva?“

„Ne, ne! Pri vašem kočniku! Najbrž se je korenina vnela. Če pojde tako dalje, nas bo vse vrag vzela. Na koncu smo —“

Odložil je pinceto. Oddehnil sem se in vstal. „Hvala Bogu —“

Ne vem, zakaj me je takrat tako préstrašeno pogledal. Kakor obseden je planil name, me zgrabil in potisnil nazaj na mučniški stol.

„Kako mi morete kaj takega napraviti — sredi dela!“

Osupel sem ga pogledal.

„Saj ste vendar rekli, da smo že na koncu!“

„Gospodarsko, gospod, gospodarsko! Zdaj moram seveda začeti spet od začetka!...“

„Kako pa je bilo s tvojimi ošpicami, Janezek? Ali so bile tudi tako hude kakor pri Pepčku?“

„Še dosti hujše, stara mama — o počitnicah sem jih imel!“

Lepotni salon — doma

BODI LEPA

To je prva zapoved za ženo, ki hoče ostati za moža privlačna. Zavedati se mora, da je lepota njena dolžnost. Žena, ki zanemarja nego svojega obraza in telesa, bo kmalu opazila, da možu ni več isto, kar mu je bila prej.

Res je, da gospodinjstvo ne napravi žene lepe. Nasprotno — njeni lepoti škoduje. Toda pametna žena se bo zna la tem škodljivim posledicam ogniti, ne z zmanjšanim delom, ampak s pravo nego telesa in obraza.

Prinašamo nekaj sredstev, kako boš odstranila ali vsaj omilila učinke dela in — let.

Gube in brazde

Pomoči flanelasto cunjo v vročo vodo, ožmi jo, pokrij z njo obraz in z rokami pritisni h koži. Čez nekaj minut cunjo odloži in jo pomoči v mrzlo vodo. Med tem namaži obraz z dobro kremo. Čez nekaj časa poberi kremo s koščkom vate z obraza. Cunjo, ki je bila v mrzli vodi, ožmi in jo drži na obrazu z eno roko. S prsti druge roke toleci z rahlimi, kratkimi udarci po licih, nosu, čelu in seneh. Potem vzemi cunjo z obraza, se namaži spet s kremo in leži.

Tega načina obrazne masaže pa se ne smejo posluževati ženske, ki se jim vidijo na obrazu rdeče, počene žilice pod kožo.

Če pa hočeš, da ti gube in brazde takoj izginejo, ti svetujemo tole:

Vzemi pol litra vroče vode in zlij vanjo kavno žličico pravega avstralskega evkaliptovega olja. Pomoči v vodo platneno cunjo, ožmi jo in še vročo položi na obraz. Čez to cunjo deni še suho flanelasto in pusti oboje na obrazu deset minut. Potem izmij obraz z boraksovo vodo.

Stare gube

Gubaste dele obraza namaži s kremo za masiranje. Z eno roko zgladi gube, da izginejo, z drugo pa prilepi na nje ozke pasove navadnega obliža. Čez noč ga pusti na obrazu, zjutraj ga pa pazljivo odstrani z vodo.

Nabreklina pod očmi

Pogosto masiraj vdolbino pod očmi z namaščenimi konicami prstov. Te nabreklina še narasejo, če uživaš preveč kave ali alkohola. Dostikrat so nabreklina zunanji znak vgreznjenja organov v spodnjem delu telesa.

Kolobarji pod očmi

Kožo okrog oči oprezno namaži z masno kremo. Začni v zunanjem kotu oči in masiraj proti nosnemu korenu. Prav tako masiraj tudi veke. Pomoči platneno cunjico v topel čaj iz kamelice in z njo pokrij oči. Čez dve minuti cunjico odstrani in s suhim, mehkim mulom vlago izsuši. Tega pa ne smeš ponavljati preveč pogosto, ker bi sicer polti škodovalo.

Ogreci

Najprej pripravi parno kopel za obraz. Manjšo posodo napolni z vročo vodo, pridaš nekaj soli in če imaš, nekaj kamelice, rožmarina ali lipovega evetja. Sedi tako, da držiš obraz nad posodo, in pokrij glavo z debelo cunjo, da para ne more uhajati. Najprej zatisni oči in potem počasi nagibaj glavo, da boš čim bliže vodi. Potem lahko odpreš tudi oči. Ta kopel naj traja brez prestanka kakih deset minut. Zdaj se je koža omehčala in z njo

vred tudi ogreci. S cunjico jih oprezno iztisni drugega za drugim iz kože. Naposled se namaži po obrazu z navadno citrono.

Da se ne napravijo novi ogreci, pazi na čistost! Pametno se hrani in pazi na prebavo.

Izpuščaji

Kuhaj dve žlički borove kisline dve minuti v litru vrele vode, počakaj da se voda shladi, in jo zlij v steklenico. Vsak dan si z njo izmij obraz. Cunjo vrzi po vsaki uporabi med umazano perilo.

Lahko tudi poskušaš z vročimi obkladki ali pa s parno kopeljo za obraz, kjer skuhaš v vodi kamelice. Potem si zdrgni obraz z vinskim cvetom. Ne jej dosti mesa!

Velike znojnice

Pripravi parno kopel za obraz in vzdrži v njej dve minuti. Potem umij obraz z ledeno mrzlo vodo. Pazi, da se poleti ne boš preveč potila. Umivaj obraz pogosto z belim vinom ali s toaletnim kisom.

Potenje obraza

Zjutraj in zvečer se umij z vročo vodo, ki si ji dodala čajno žličko borove kisline. Potem si izperi obraz z mrzlo vodo, ki je v njej nekaj kapljic benzojeve tinkture.

Mastna koža

Namaži se s sokom svežih paradižnikov in pusti sok na koži deset minut.

Presuha koža

Večkrat umij kožo s kislim mlekom ali smetano. Počakaj, da se tekočina počasi na koži posuši.

Rumena rjavkasta koža

Umivanje z masnim mlekom.

Rdeč nos

Zvečer ga umivaj s kosmom vate, ki si jo pomočila v vročo vodo, potem ga posuši in namaži s fino cinkovo pasto.

Dobro je tudi, če ga masiraš s citronovim sokom.

Pomaga zmes treh delov glicerina in enega dela tanina, ki jo vsak večer s čopičem naneseš na nos.

Vzrok rdečega nosu so največkrat motnje v krvnem obtoku. Zato jih prepreči z gibanjem in dobro prebavo.

Pege

Stari ljudje jih težko preženejo.

Kuhaj blén in kamelice. S tem čajem zjutraj in zvečer pege ovlaži. Kadar so sveže kumare pri roki, si masiraj kožo, kjer imaš pege, z rezmi debele, sočne kumare. Sok naj se na koži prisuši, čez pol ure pa se umij s toplo vodo.

Če jih imaš prav malo, jih maži z rezjo citrone ali pa z raztopino citronove kisline (na dvajset delov vode en del kisline).

Nadležni lasje na obrazu

Poedine velike lase, ki zrastejo zmeraj na istem mestu, izpuli z majhno pinceto s korenino vred.

Majhne, goste lase samo pobeli, da postanejo svetel puh, ki ga komaj še opaziš. Vzemi žlico vode, žlico vodikovega superoksida in žlico salmijaka. S to zmesjo ovlaži zjutraj in zvečer nadležne lase.

Bradavice

Bradavice maži vsak dan z navadno belo kredo. Če nočejo odpasti, pojdi k zdravniku, da ti jih izžge ali izreže.

Lepotne obloge doma

Zmešaj četrt litra mleka, dve žlici moke in ščepec boraksa in zmes enakomerno nanese na obraz. Čez deset minut se umij v topli vodi in obraz posuši. Z namaščenimi prsti se toli po obrazu in se potem umij v mrzli vodi.

Ali: Umij si obraz in vrat. Zmešaj jajčni beljak z žličico vinskega cveta, vteri zmes v kožo in pusti, da se posuši. Po desetih minutah začni s suhimi dlanmi drgniti obraz od spodaj navzgor. Potem se še namaži z dnevno kremo. Učinek bo takojšen.

Američanke radi uporabljajo tale recept:

Vzemi zvrhano žlico ječmenove moke, beljak, žlico medu, ki si ga prej segrela, in vse dobro zmešaj. S to zmesjo namaži vse gube — tudi pod očmi — in pusti čez noč na obrazu. Zjutraj se umij s toplo vodo.

HUMOR

Pes je napravil

„Mina, kje ste pa tako dolgo hodili? Ali je pes napravil?“

„Ni napravil!“

„Kako to? Tako dolgo ste bili doli, pa ni napravil?“

„Poskušal je že, pa ni napravil!“

„Drugič ne smete prej nazaj, dokler ne napravi.“

„Ali naj ves dan stojim na mrazu in čakam, dokler ne napravi?“

„Ne bodite tako predrzni, Mina. Zakaj vas pa pošiljam dol, če ne napravi?“

„Saj nisem jaz kriva! Pes vendar ne more napraviti na ukaz! Vi tudi ne!“

„Nesramnica! Kaj si dovoljujete, ker pes ni napravil. Prvega lahko greste!“

„Še danes grem! Saj nisem zato pri vas, da bi pazila, kdaj pes napravi!“

„Do prvega še ostanete. Zdaj pa takoj še enkrat s psom ven, in mora napraviti!“

„Milostljiva, je že napravil... tamle na preprogi!“

Plačilo za lenobo

„Če bi malo manj lenarili, bi prej prišli naprej,“ svetuje šef svojemu uradniku.

„Gospod ravnatelj, lahko bi vam navedel primer, ki dokazuje ravno nasprotno. Imel sem dva sošolca in eden izmed njiju je bil prav tak lenuh kakor jaz. Drugi pa je noč in lan garal in postal milijonar.“

„Nu, ali vam nisem rekel?“

„Da, toda kmalu je umrl zaradi prehudih naporov in drugi je vzela njegovo vdovo.“

V norišnici

„To je posebno žalosten primer, gospodje moji,“ pravi ravnatelj norišnici svojim visokim gostom in od-

pre vrata neke celice. „Tu vidite človeka, ki ga je vest, da je njegova draga vzela drugega, tako potrla, da je zblaznel.“ Tiho je zaprl vrata in odprl sosedna: „In tu je oni, ki ga je vzela.“

Lepa izbira

„Mama, ko bom starejša, se bom poročila in dobila takega moža, kakor je papa, kaj ne?“

„Seveda.“

„In če se ne poročim, bom stara devica, kakor je teta Neža?“

„Da, srček.“

„Lepa izbira,“ zastoka hčerka.

Iz otroških ust

Mimica zagleda prvič v življenju kresnico.

„Mamica, poglej!“ zakliče. „Poglej, električna bolha.“

Zapozneli 1. april

Sinko: „Mama, v drugi sobi je neki tujec, ki poljublja našo služkinjo.“

Mama: „Taka predrznost! Pa še tujec povrhu!“

Sinko: „Prvi april! Saj ni tujec — naš papa je!“

Nov svetovni rekord

Nekemu ameriškemu sportniku se je posrečil nov rekord v vztrajnostnem uživanju makaronov, ne da bi se spustil z veje.

Brez ovinkov

„Kaj si podedel po svoji teti?“
„Njeno skopost.“

Prezgodnje veselje

„Sto dinarjev bi ti rad vrnil...“
„Kaj res!“
„... pa ti jih ne morem.“

Lepa prilika

Smole pelje svojo ženo v cirkus, kjer občudujeta čarovnika, ki dela neverjetne stvari. In h koncu pravi čarovnik: „Zdaj, gospoda, bom pa napravil, da bo živa ženska izginila.“

Tedaj se Smole obrne k svoji boljši polovici: „Stara, brž — na oder!“

Olajševalna okoliščina

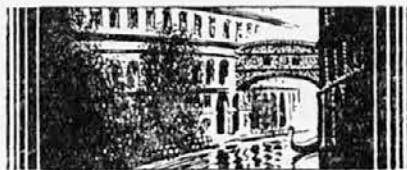
„Kako si mogel tako razrezati pnevmatiko na avtu?“

„Steklenico sem povozil.“

„Pa je nisi prej opazil?“

„Ne, možak jo je imel v žepu.“

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN
NAPISAL MICHEL ZÉVACO

22. nadaljevanje

Novi naročniki dobe na željo ponatis dosedanjih 21 nadaljevanj!

Privezal je gondolo k enemu izmed kolov, ki so bili zabiti v vodo, potem pa se je popel od prečke do prečke, dokler ni bil na mostu — na kraju, kjer je bilo poprej okno, to se pravi tam, kjer je bil Scalabrino s kamenito ploščo izbil železno okensko mrežo iz zidu. Ponoči so delavci, ki so most popravljali, zadelali zevajočo odprtino z deskami. Rolandu ni bilo težko te deske toliko razmekniti, da se je mogel stisniti skozi, in trenutek nato je bil na mostu.

Roland je bil mož izredne energije.

Toda ko je stopil na most, je vztrepetal od nog do glave in iz čela mu je udaril znoj groze. Drznost in vratolomnost tega nočnega obiska sta ga dotlej držali pokonci. Tisti trenutek pa se mu je nenadoma zvrtilo v glavi. V nekaj sekundah je preživel strahotni prizor, ko so ga zgrabili... spomnil se je jeklenih pošasti, ki so ga nemo, brez besed, tirale pod zemljo, globlje, čedalje globlje. Potem, iznenada, so njegove oči v temi zletele tja, kjer je moral biti kameniti sedež: zagledal ga je. Počasi, kakor v snu, je stopil proti njemu, pal na kolena in udaril z razbeljenim čelom na obrušeni granit. Takrat je moral sam pri sebi izreči strašno prisego, zakaj ko je vstal, je zamrmral:

„Bodite mirni, oče!“

Potem se je počasi obrnil proti odprtini, ki je bil skozi jo prišel.

Od tistega trenutka je bil Rolandov obraz spet pokrit z neprodno masko neizprosne sklepe. Pogledal je okoli sebe. Na njegovi levici so most zapirala težka vrata, ki so jih morali šele pred kratkim tja postaviti; skozi se je prišlo v doževo palačo. Na desni se je temni rov mosta izgubljal v globine ječ. Sklonil se je in prisluhnil, hoteč prestreči daljne glasove, pridušeno ječanje. Rolandov duh ni bil več na mostu: bil je tam doli v ječi, kjer je trpel šest let. In ko je tako prisluškoval in stregel s strahotno radovednostjo vsega svojega bitja, je prisluškoval svojem lastnemu ječanju.

Zdajci pa je prebledel.

Nenadoma, sam ne vedoč, zakaj, ga je izpreletela misel: če ga tu dobe! Instinktivno mu je roka šinila za pas, kjer je nosil bodalo: še je bilo tam! Misel, da bi se prihodnji trenutek utegnula pojaviti straža pred njim, mu je tako obsedla duha, da je vzel bodalo v roke in srepo pogledal pred se, kakor da vidi samé sovražnike.

In iznenada, kakor ga je bil strah prevzel, ga je spet minil. Zmignil je z rameni in vteknil bodalo nazaj v nožnico.

Tisti mah so se z desne začuli koraki.

Nekdo je prihajal iz ječ proti mostu.

Bleda luč je medlo osvetlila Most vzdihov.

Spričo strašne nevarnosti se je Rolandu vrnila vsa bistrost duhá. Prihodnji trenutek je bil že skrit za deskami in tramovi in ves okamenel, zadrževaje dih, z roko na bodalu, čakal, kaj pride...

V tisti sekundi je stopila predenj jasna telesna slika Rolanda, ko ga ženejo v ječo, kjer je trpel šest let.

Na koncu mosta sta se prikazala dva moža.

Roland ju je spoznal prvi mah. Eden od njiju je bil Foscari, drugi Bembo.

Dož in kardinal sta stopala vstric, brez besede. Luč, ki jo je bil prej Roland zaznal, je prihajala od svetiljke, ki jo je nosil Bembo.

Roland je oba videl pred seboj, in od groze so mu vstali lasje na glavi. Val brezmejnega sovrašstva mu je obilil čelo, in malo je manjkalo, da se ni v brezumnem besu zagnal nanju in ju z bodalom pobil na tla.

„Ne, ne!“ je neslišno zašepetal in strašen usmev mu je zletel čez ustnice. „Preveč lepa bi bila takšna smrt!“

Dož Foscari se je zamišljeno ustavil pred kamenitim sedežem. Roland je razločno videl njegov obraz, ki ga je osvetljevala Bembova svetiljka. Foscari se ni skoraj nič postaral. Še zmerom so bile njegove črte trde in izrazite, kakor vsekane v granit. Le njegov pogled je bil še bolj teman kakor nekoč.

„Zakaj nismo tudi njega posadili na ta kamen! Zakaj nismo tudi njega osepili kakor njegovega očeta, ali še boljše, zakaj mu ni takrat krvnik odsekal glave!... Ah, Bembo, to je bila naša velika napaka!“

Roland je spoznal, da govorita o njem.

Mrzel drget ga je stresel.

„Visokost,“ je tedaj rekel Bembo, „po nepotrebnem se vznemirjate. Roland Candiano je mrtev.“

Foscari je Bembo srepo pogledal.

„Njegovega trupla niso našli,“ je gluho rekel. „In vendar sem dal preiskati in očistiti ves kanal. Štirinajst peklenskih dni sem preživel, čakaje vsak trenutek poročila, da so našli njegovo truplo...“

„Saj veste, Visokost, da žene kanal trupla, ki jih pogoltne, tja do Lida. Tam pa opravijo požrešne ribe poslednji pokop, o tem nikar ne dvomite...“

Foscari pa je odkimal.

„Verjemi, Bembo, človek kakrščen je on, se ne utopi. Ogledal sem si njegovo celico. Hotel sem s svojimi očmi videti rov, ki ga je kopal šest let. Čudovito delo, verjemi mi!“ je ponovil dož s še mračnej-

šim glasom. „Preveč reči mora še urediti, da bi bil umrl v trenutku, ko je dosegel svobodo.“

„Ne razumem vas prav, Visokost!“

„Ne razumeš me!“ je vzkliknil Foscari in zgrabil svojega spremeljvalca za roko. „Še predobro me razumeš!... Gorje tebi, Bembo!... Gorje meni!“

„Pa denimo, da je živ,“ je zajecel Bembo, „potem mora najprej vse vedeti...“

Foscari je skomignil z rameni.

Nato pa, kakor bi se s silo hotel iztrgati iz teh misli, je vprašal:

„Kaj je s tem človekom, s prijateljem Giovannija Medicejskega, ki si ga povalil v Benetke?...“

„S Pietrom Aretinom?... Prišel je, Visokost, in vse mesto danes ne govori več drugega kakor o razkošju in razbrzdanosti njegovih veselice in pojedini.“

„Da, tudi jaz sem že čul. In misliš, da bo s pametjo in zvesto delal za nas kot poslanik pri Giovanniju Medicejskem?“

„Kar se pameti tiče, Visokost, moram reči, da je zelo inteligenčen, z njegovo zvestobo pa je taka, da zahteva svojo ceno. Z denariem napravimo iz Aretina, kar nas je volja.“

„Glej, da mi ga čim prej predstaviš.“

Dož Foscari je še enkrat pogledal po kamenitem sedežu, kjer so bili dožu Candianu izteknili oči. Potem pa je zamišljeno, s sklonjeno glavo počasi krenil z Bombom čez most — en korak od Rolanda. Bembo je odprl težka vrata. Trenutek nato so se za njima zaprla.

Tedaj se je Roland zravnil, napol vrat in srepo uprl oči v ta vrata. Nekaj kakor zamolklo hropenje ali pa morda gluha kletev mu je bruhnilo na ustnice. Nato je skoraj neoprezno stopil iz svojega skrivališča na rob mostu in se spustil v gondolo ter odveslal tja, kjer je bil gondolo vzel, jo privezal za kol, skočil na nabrežje in naglo krenil proti trgu Sv. Marka.

Po kaj je prišel sem? Česa je čakal, skrit za stebrom, na čigar vrhu se je ponosno vil beneški prapor?... Ni dolgo čakal, ko so se odprla vrata doževe palače in se je na pragu prikazala senca, ki je počasi krenila ob Velikem kanalu.

Tega človeka je očitno čakal Roland; zakaj takoj ko ga je zagledal, je stopil za njim.

„Bembo!“ je zamrmral.

Res je bil Bembo. Roland je šel za njim brez določnega namena. Misli in načrti so se podili po njegovih glavi kakor jesenski oblaki na nebu, in preganjali drug drugega. Strastno je sledil Bembo, morda pripravljen, da ga ubije, ali pa nemara samo iz tiste nervozne in bolestne radovednosti, ki žene časih človeka naprej, kadar so njegove mrke misli na tem, da se pretvorijo v dejanje. Toda kmalu ga je začel Bembo sam zanimati.

Zakaj čeprav je bila že pozna nočna ura, Bembo ni šel proti domu.

Stopal je počasi, zdaj pa zdaj se je ustavil in tedaj je uprl v nebo, kjer so bledele zvezde, svoj nakazni obraz.

Če bi bil Roland kraj njega, bi bil tedaj čul mrmranje nezveznih besed, in od časa do časa hripav vzklik jeze... ali pa nemara bolesti.

Naposled se je Bembo ustavil.

Stal je pred Imperijino palačo.

Roland je zdajci vse razumel!

Zaljubljeni kardinal je plačeval svoj davek ljubezni! Tudi on je ljubil! Tudi on je prihajal pod okno hiše, kjer je spala ona, ki jo je ljubil! Bembo je vleklo k Bianci, kakor je Rolanda vleklo k Leonori!... Ta primerjava je Rolandove ustnice razklenila v grenak usmev.

Toda zdaj se ni več skrival! Zdaj je odkrito stopil proti Bembo.

Le-ta ga je zdajci začul: Roland je bil le še nekaj korakov od njega.

Vznevoljen se je obrnil in stopil v stran, kakor da ga hoče pustiti mimo.

„Glej, glej!“ je šaljivo vzkliknil Roland, „zdi se, da ne vzdihujem samo jaz pod okni mladih lepotic, ki prebivajo v tej palači!...“

„Idite k vragu!“ je zarenčal Bembo.

„Ali ste nemara zaljubljeni v gospo Imperijo?“ je povzel Roland. „Mislim sem, da samo pesniki, kakor na primer moj gospodar, ali pa pesniški učenci, kakršnen sem jaz, iščejo v svitu zvezd odseva ljubljenega bitja!“

„Aretinov tajnik!“ je zamrmral Bembo.

Gramofoni in gramofonske plošče se kupijo
najboljše in v največji izbiri pri

JUGOSPORT
LJUBLJANA

Miklošičeva cesta štev. 34

Na glas pa je rekel:
„Izvolite iti po svojih potih, gospod!“

„To je lahko reči! Zložil sem balado na čast božanski Bianci. Nu če nje ni, da bi jo poslušala, se bom pač moral zadovoljiti z vami...“

Ob Biancinem imenu je Bemba stresel silen drget. Stopil je proti Rolandu in ga hotel prijeti za roko. Roland se ga je trdo otrešal.

„Ne dotikajte se me!“ je zarenčal s tako srčitim glasom, da se je sam zdrzil nad njim.

„Ta glas!“ je gluho zamrmral Bembo in nehote odstopil za korak.

Toda Roland je v tem že povzel z vedrim glasom, ki mu je bil zadnje dni prešel že v navado.

„Kako naj vem, ali nimam opravka s človekom, ki nima zlih namenov z ubogim pesnikom!...“

„Rekli ste neko ime...“ je zajecel Bembo.

„Da, ime Biance.“

„Bianca!“ je ponovil Bembo in zaškrtal z zobmi. „Kako da govorite o njej kakor o človeku, ki ga dobro poznate?“

„Kako da govorite z menoj tako predrzno kakor svojim lakejem?“

„Ali ne veste, kdo sem?“

„Prav dobro. Vi ste beneški škof in kardinal.“

Bembo se je utrgal iz ust hripav vzklík presenečenja, skoraj groze.

„Vidite, gospod,“ je tedaj povzel Roland, „namestu da surovo govorite in me skušate spraviti v strah, bi bilo bolje, da se ljubeznivo pomenite z menoj. Morda bi vam znal povedati zanimive reči.“

„O kom?“ je vprašal Bembo.

„O Bianci; ali ni mar to tisto, kar vam je najbolj pri srcu?“

Bembova desnica se je stisnila okoli bodalovega ročaja. Srepro je pogledal Rolandu v oči.

„Nikar se ne trudite, da bi po nepotrebnem umorili človeka,“ je mrzlo rekel Roland. „Pri tej priliki naj vam povem, da se ne bom dal ubiti, ne da bi vas poprej čisto na tihem zadavil...“

„Človek, zblazneli ste,“ je zajecel Bembo, ki je postal blede ko zid. „Z beneškim kardinalom govorite kakor bi imeli pred seboj pristaniškega nosača.“

„Preveč si laskate, mojster Bembo. Sicer pa za to ne gre. Naj končam svojo misel in vam povem, da je umorov že dovolj. Priznati vam moram, da ste v mojih očeh padli tisti trenutek, ko sem videl, da ste segli po bodalu. Kako da niste prvi mah razumeli, da se ljudje, kakršen sem jaz, ne puste umoriti? V mesečini, ki vam ta trenutek sije v vaš ostudni obraz, vidim, da me začujete mrziti. In vendar vam nočoj nočem storiti nič zlega!“

„Kaj pa mi potem hočete?“ je zarenčal Bembo z glasom, ki se je lomil od gneva. „Poslušam vas in se izprašujem, ali nimam opravka z norcem.“

„Ne lažite, gospod škof: saj veste, da cerkev to prepoveduje. Če bi bili res mislili, da imate opravka z norcem, bi bili šli svojo pot. Vi pa ste ostali in stojite tu in koprinite po tem, da bi vam kaj več povedal.“

„Izpregledal si me, demon! Ne vem, kateri zli duh ti je dal moč, da znaš brati v dušah ljudi, kakor bereš v moji...“

V 24 urah
barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in laka domače perilo
to a na JOS. REICH
Ljubljana

„Kaj bi bilo na tem čudnega? Vaš obraz ima tisto odkritost, ki v trenutku izda še tako skrite misli... Toda čemu bi mlatila prazno slamo. Dajte, vprašujte me, ko tako koprnite po tem. Kaj bi radi vedeli?“

Bembo je vztrepetal od gneva in strahu.

Pred njim je stal strašen nasprotnik in igral z njim čudno, skrivnostno igro. Tega človeka mora ubiti, to je bilo v njegovem duhu sklenjena stvar. Le dvoje je branilo, da se ni že kar zdaj vrgel na neznanca. Prvo je bilo to, da ni bil gotov, da ga bo zmoget; drugič pa bi bil rad izvedel, zakaj ga je bil ta človek ustavil in kakšne namene ima. Bembo ni pomnil, da bi ga bilo kdaj pred kom tako groza kakor pred tem neznancem.

„Kaj bi rad vedel?“ je ponovil in uprl svoje žareče oči v Rolanda. „Prvo, kdo ste! Pravite, da ste pesnik in Aretinov tajnik. Res sem vas srečal pri njem. Toda vse to je samo krinka, ki se za njo skrivate. In to kar skrivate, bi rad doznal.“

„Bistrovidni ste, Visokost. Že prvi mah ste zaslutili, da človek, ki seje v vaši duši dvome, grozo, radovednost in gnev, ne more biti navaden lakej pri Aretinu...“

„Tak kdo ste vendar, grom in peklo!“

„Pravkar ste rekli, da sem demon. Sodim, da se v teh stvareh spoznate. Denimo torej, da sem to, za kar ste me krestili...“

„Demon!...“

„Zakaj ne? Kot škof in kardinal sicer ne verujete v nadnaravne duhove, vem. Toda nemara se varate?“

Bembo se je z grozo ozrl okoli sebe.

Ne bo odveč pripomniti, da je praznoverje, ki še dan današnji tako bujno cvete, imelo takrat v oblasti celo najbolj prosvetljene duhove. Čeprav Bembo kakor ogromna večina takratnih cerkvenih knezov ni imel vere, se vendarle ni mogel odtegniti vplivu legend in fantastičnih zgodb, ki so uklepale v svoje skrivnostne sponne tedanje človeštvo.

Umeknil se je za korak in rekel z glasom, ki se je zaman trudil, da bi mu ohranil trdnost:

„Če vas je poslal hudobni duh, vas pozivam, da mi to priznate.“

Prezirljiv usmev je skrivil Rolandu ustnice: pričakoval je bil, da bo v Bembo našel hujšega nasprotnika.

„Ali bi rajši videli, da bi bil angel?“ je rekel z ledeno resnostjo, da je kardinal vztrepetal. „Sicer pa lahko izbirate. Človek, angel, demon — v bistvu je to postranskega pomena. Naslednje vprašanje, prosim!“

„Naj bo. Potem pa mi povejte, kako da ste tako dobro poučeni o meni?“

„Iz preprostega razloga: ker sem se o vas informiral. Hodil sem za vami, prežal sem na vas...“

„Naj bo tudi to. A zakaj ste mi omenili Bianco in... moje misli do nje? To je bilo vendar skrivnost.“

„Vendar že!“ je vzkliknil Roland, „vendar že pametno vprašanje! Gromska strela, Visokost, dolgo ste potrebovali, da ste se odločili! Mislite, da je vaše čuvstvo do Biance skrivnost! Taki so vsi zaljubljenici! Naivni so in gledajo v zvezde, pri tem pa ne vidijo ob nohah izdajalcev, ki preže nanje, ki si beležijo njihove geste in zapisujejo, kaj govore! Tudi jaz sem nekoč poznal nesrečnega mladeniča, ki se je blazno zaljubil v lepo deklico. Kakor vi, je tudi on vse noči hodil okoli hiše svoje ljubljene. Kakor vi, tudi on ni pomislil na to, da bi njegova ljubezen utegnila biti komu napoti. Kakor vi, je tudi on neke noči naletel na nekoga, ki ga je zasledoval pri vsej njegovi ljubavni epopeji. Samo da je njega zdrobilo...“

„Kaj se mu je zgodilo?“ je vprašal Bembo in zadržal dih.

„Umorili so ga,“ je mirno odgovoril Roland. „Vas pa je v vašo srečo zasledoval človek, ki ne samo da vas ne namerava umoriti — če bi to hotel, bi bil že zdavnaj lahko storil — nego vam celo hoče pomagati.“

„Pomagati!“ je gluho vzkliknil Bembo. „Zakaj mi hočete pomagati?“

„Kaj vam to mar! Ali ne morem imeti kakega interesa pri tem, da bi postala Imperijina hči vaša ljubica?“

Bembo se je stresel od veselja.

Če je neznanca vodilo sovraštvo!... Potem bi mu bilo na mah vse razumljivo. Bembo, ki je tako dobro vedel, kaj je sovraštvo, ki mu je bilo sovraštvo veliko gibalo vsega njegovega življenja in početja — Bembo bi se tedaj izlahka sporazumel s tem neznancem.

V trenutku je pozabil ves njegov sarkazem, njegove porogljive besede, njegovo mrzlost. Tudi na strah, ki ga je bil prej stisnil za srce, ni več mislil.

„Da vidimo,“ je povzel popolnoma miren. „Kako mi hočete pomagati? In kaj boste za to od mene zahtevali?“

„Na oboje vam bom odgovoril, samo obrnil bom vrstni red vaših vprašanj. Od vas ne zahtevam ničesar.“

„Morda ravno zato preveč!“ je zamrmral Bembo.

„Ne bojte se, svoje plačilo dobim drugod. Ostane tedaj le še vprašanje, kako naj vam izkažem svojo pomoč...“

„Čakam...“

„Nu, ugrabil bi Bianco in vam jo izročil.“

Bembo je komaj udušil krik. Val brezumne strasti mu je šinil v čelo. Zagledaj se je v slepilo vizič, kako stiska deklico v naročje, kako jo nese vso drgečo, izročeno na milost in nemilost njegovim objemom.

Gramofone, plošče
kupim edino najugodnejše, ker je največja izbira, edino le pri
„APOLLO“
Ljubljana, Miklošičeva c. 38. Palača Grafike.
Najmodernejša izposojevalnica plošč

„Vidi se mi, da vam stvar ni kaj povšeči,“ je povzel Roland.

„Oh! Če to storite!“ je zajecel Bembo. „Zahtevajte potem, kar vas je voljal!“

„Rekel sem vam že, da dobim plačilo drugod... Ali pristanete na moj predlog?“

„Pristanem!“ je hlipnil Bembo.

„Prav. Pridite torej jutri proti devetim pred Imperijino palačo!“

„A če me kurtizana vidi?“

„Nič huđega. Še dobro bo, da vas vidi. Drugače bi nekatere ljudi težko pregovoril. Ob enajstih bo Bianca v vaših rokah.“

„Kako boste to napravili?“

„To je moja stvar. Jutri tedaj! Bodite točni! Zakaj taka priložnost se najbrž ne bo več ponovila.“

Bembo je mrko pogledal po Imperijini palači; njegov pogled se je še bolj zmračil, ko ga je obrnil k Rolandu.

„Kdo mi jamči, da me ne boste zvalili v past?“ je zdajci vprašal.

„V past? Počemu neki? Če bi vas hotel ubiti, bi vas bil v tej uri lahko že stokrat.“

„Prav imate!“ je zamrmral Bembo.

„Torej pridete?“

„Pridem!“

Po tej besedi, ki jo je rekel s tako stisnjenimi zobmi, da ni moglo več biti dvoma, da resno misli, je Bembo naglo odšel. Roland je nekaj časa gledal za njim. Nedopoveljiv izraz gnusa mu je skrivil ustnice. Potem se je tudi on obrnil in zavil proti pristanišču. Tam je stopil v neko hišo in potekal; vrata so se tisti mah odprla.

Mož, ki jih je odprl, je bil Scalabrino.

Velikan je bil videti nemiren in otožen. Veselje ga je bilo minilo.

„Gospodar,“ je rekel in globok vzdih se mu je izvil iz prs, „oprostite mi, da sem vas prej na tak način zapustil. Bil sem blazen... vaše besede so mi vzele vso pamet... in potem sem nekaj minut mislil o čisto nemogočih stvareh... Zdaj pa je konec.“

„O kakšnih stvareh? Daj, reci!“ je vprašal Roland s tisto nežno mehko, ki ga je zaradi nje velikan oboževal. „Pripoveduj mi... vse mi povej... to me bo razvedrilo od mojega pravkaršnjega razgovora.“

Scalabrino pa je odkimal in samo vzdihnil.

Roland ga je prijel za roko:

„Tak rajši ohranjaš zase svojo radost in svojo tugo?“

„Ne, gospodar,“ je odgovoril Scalabrino. „Ne, verjemite mi! Toda sen, ki sem ga sanjal tisto srečno minuto, je preveč blazen!...“

„Kaj pa si sanjal tako blaznega?... Nu, poglejmo malo!... Sanjal si, da boš odvedel svojo hčer daleč iz Benetk in da jo boš spravil na varno pred tigri, ki se plazijo v temi, hlepeč po mladi krvi — kaj ne? Na varno tudi pred njeno materjo, ki bi jo nekega dne bodisi iz pre-računljivosti, bodisi iz slabosti, iz strahu ali pa iz katerega drugega čuvstva prodala hijenam? Ali sem ugenil?“

Scalabrino je sklenil svoje ogromne roke in žalostno prikimal.

„Sanjal si, da bi te videč tvojo ljubezen in vdanost Bianca vzlju-

bila in ti nekega dne rekla: O, zakaj niste moj oče!... In tedaj bi ti kliknil: Dete moje, otrok dragi, saj sem tvoj oče!”

„Da, Visokost, o tem sem sanjal.“

„In potem,“ je nadaljeval Roland, „si si rekel, da to ni mogoče... rekel si si, da ta ženska, ta kurtizana preveč dobro pazi na Bianco, in da boš zato do smrti obsojen živeti daleč od nje...“

„Ali mar ni tako, gospodar?“

Velikanove oči so zalile solze.

„Jutri ob enajstih ponoči,“ je zdajci rekel Roland, „bova Bianco ugrabila.“

Scalabrino je planil pokonci.

„Gospodar!“ je hripavo viknil, „to bi bilo preveč lepo!“

„Scalabrino, skupaj sva izvršila že težje reči. Ponovim: jutri ponoči bova ugrabila tvojo hčer.“

„O,“ je zamrmral orjak, „nebesa mi odpirate!“

„Ali so že vsi naši v Benetkah?“

„Skoraj vsi so že prišli,“ je odgovoril Scalabrino s trepetočim glasom. „Tisti, ki jih še ni, pa pridejo zanesljivo jutri.“

„Prav. Pozovi jih na sestanek v Imperijino palačo. Ob desetih zvečer jim bom dal vsa potrebna navodila.“

„Ali bom tudi jaz zraven, gospodar?“ je boječe vprašal orjak, ki mu je srce tako razbijalo, da se je bal, da mu ga ne raznese.

„Ne...“

„Kaj? Jaz ne bom zraven, ko bodo ugrabljali mojo hčer?“

„Ne gre drugače. Čakal boš skrit v čolnu z dvema krepkima veslačema; izročil ti bom hčer, nato pa boste odveslali k tartani, ki vas bo čakala v pristanišču.“

Scalabrino se je utrgal pridušen krik veselja.

„Ko bo Bianca na ladji,“ je povzel Roland, „ne skrbi več in pridi pome. Upam, da mi zaupaš, da bom vse storil, da se tvojemu otroku nič žalega ne pripeti.“

„Zaupam vam, gospodar, kakor sem zaupal Bogu, ko sem bil še otrok,“ je odgovoril Scalabrino.

Bembo se je vrnil v svojo palačo, ki je stala nedaleč Markove cerkve. Bilo je proti trem zjutraj in zarja je že jela blediti nebo. S kratko gesto je kardinal odslovil lakeja, ki je pristopil, da ga sleče. Odprl je na stežaj okno svojo delovne sobe in jel počasi hoditi gor in dol.

Ta delovna soba je bila tako rekoč kardinalov intimni kabinet.

Vanjo je bil nanosil kopico umetnin, ne da bi bil imel kaj posebnega zmisla za lepa dela človeškega genija: hotel je le zbuditi dobro sodbo o sebi pri tistih svojih prijateljih, ki jih je tu sprejemal. Morda je tudi želel pod videzom zanimanja za umetnost skriti druge misli, ki jih ni zaupal nikomur na svetu.

Naj bo že tako ali tako: ta kabinet je bil zelo lep in je bil živo nasprotje resni in mrzli dvorani, kjer je Bembo sprejemal tuje in neznane mu ljudi.

Bianca si je domišljala, da jo je Bembo le dvakrat videl; vrhu tega ni o njem vedela drugega kakor njegovo ime. V resnici pa jo je Bembo videl že tisti dan, ko jo

je Imperija pripeljala v Benetke. In od tistega dne je v njem gorela strast do nje.

Morda se bo komu čudno zdelo, da je bil tak človek sploh zmožen čustva ljubezni. Na to naj odgovorimo, da to veliko strast kardinal Bembo v svojih pismih sam priznava. Razen tega moramo povedati, da je bila ta ljubezen pred vsem čutne narave; in to je popolnoma v skladu s sliko, ki smo jo podali o tem človeku.

Bemba ni še nikoli nobena ženska ljubila.

Še nikoli ni on nobene ljubil.

Sicer je imel za seboj dve, tri ljubavne avanture, ki pa niso pustile v njegovem življenju nikekega sledu. Tisti dan, ko je prvič zagledal Bianco, je vedel, da je to njegova prva velika ljubezen. Spočetka si je domišljal, da mu pri Bianci in Imperiji ne bo težko uspeti. Ko pa je opazil pri materi obupen odpor, je tudi njega obšel obup; rekel si je, da bi bilo najbolje, če se Bianci odpove.

Toda čeprav si je tako govoril, je od dne do dne bolj mislil nanjo, in kmalu ni imel več misli, ne da bi bila v njih Biancina podoba.

Iz kraljestva filma

Moj smoking, moj slamnik in jaz

Napisal Maurice Chevalier

nikjer dobiti. Potem sem odkril slamnik, ki mi je bil še najbolj všeč.

Tako smo stopili prvič na oder — smoking, slamnik in jaz.

Kakor vsak dan sem tudi to pot pričakoval pristrčnega sprejema. Toda kaj se je zgodilo? Nastala je tišina, da sem zadržel. Z nasmejanim obrazom sem gledal po dvorani, toda nikjer nisem ujel prijaznega pogleda. Sami začudeni obrazi, nestrpne oči, hladna lica. Da bi jim omehčal srce, sem snel slamnik v pozdrav. Obrazi so stali isti, mrtvi. Ko bi vedeli, kako sem si takrat želel svoje stare maske... Toda na želje nisem smel misliti. Treba je bilo peti.

S težkim srcem sem začel. In potem se je začelo odigravati na obrazih pred mano nekaj čudnega. Še zmeraj so bili začudeni, toda o nestrpnosti ni bilo več sledu. V zraku sem začutil nekaj kakor prijeten val gorkote. Obrazi so jeli postajati svetlejši, nenadoma je nekdo tam zadaj zaklical moje ime. To je bil signal. Vsi so me začeli klicati, kakor bi mi hoteli povedati, da me poznajo. Klanjal sem se jim, da bi jim rekel: „Da, jaz sem, Chevalier, klovn! Kaj mislite o meni?...“ O, nji-

meneč, da ga nihče ne čuje, in ravno tedaj navadno kod prisluškuje nepoklicano uho in prestreže kak vzklik in neoprezno besedo. In kako lahko pride še tako nedolžen človek zaradi ene same besede na morišče!

A Bembo se ni imel za nedolžnega.

Zato torej ni govoril. A če že ni govoril, je toliko več mislil.

In v tem trenutku je tole mislil:

„Tega človeka moram ubiti.“

„Ta človek“ je bil neznanec, ki mu je obljubil, da mu ugrabi Bianco, tedaj človek, ki mu je bil kardinal dolžan neizmerno hvaležnost.

„Nerazumljivo mi je vse to,“ je premišljal Bembo. „Neznanec očitno pozna vsa moja dejanja, vse moje početje; pozna celo nekatere mojih misli: to je preveč!... Kdo je ta mož?... Od kod prihaja?... Kaj bi rad?... Zakaj mi hoče izročiti Bianco? Da, to moram pred vsem zvedeti!... Ta mož je videti še mlad; možno je tedaj, da se je zaljubil — zaljubil s čustvom, zakaj ljubezen strasti, kakršna je moja, ne pozna starosti...“

Začel sem kot groteskni komik in tak sem ostal. Le da je bil moj obraz nekoč namazan z belo barvo, oblečen pa sem bil v prekratke hlače, preozek

suknjič in imel na glavi klobuk, ki je bil komaj večji od orehove lupine. Ljudje so me v tej maski radi imeli in ta maska mi je pomagala, da sem se prithotapil iz zakotnih kabaretov v najboljše. Zaupal sem tej maski, kakor zaupa človek staremu psu, ki leži v kotu in ne more več grizti. Komaj da še z repom pomigne.

Dostikrat sem mislil: Lepše bi bilo, če bi nastopil brez svoje maske. Toda bal sem se in nisem te misli uresničil! Preveč domača mi je bila moja maska. Varnega sem se počutil v njej.

Neki večer sem sedel s prijateljem v garderobi in pogovarjala sva se prav o tem. In dejal mi je, da bi poskusil nastopiti v smokingu.

Oblekel sem ga in se pogledal v zrcalo. Samo toliko šminke sem imel na obrazu, kolikor je je bilo treba zaradi jarkih obločnic. Toda moj obraz je bil neraven, ni si vedel pomagati in še nasmejniti se nisem mogel kakor sem bil vajen...

Obupoval sem. Tudi pokrivala, ki bi se podalo smokingu, nisem mogel

nikjer dobiti. Potem sem odkril slamnik, ki mi je bil še najbolj všeč.

Tako smo stopili prvič na oder — smoking, slamnik in jaz.

Kakor vsak dan sem tudi to pot pričakoval pristrčnega sprejema. Toda kaj se je zgodilo? Nastala je tišina, da sem zadržel. Z nasmejanim obrazom sem gledal po dvorani, toda nikjer nisem ujel prijaznega pogleda. Sami začudeni obrazi, nestrpne oči, hladna lica. Da bi jim omehčal srce, sem snel slamnik v pozdrav. Obrazi so stali isti, mrtvi. Ko bi vedeli, kako sem si takrat želel svoje stare maske... Toda na želje nisem smel misliti. Treba je bilo peti.

S težkim srcem sem začel. In potem se je začelo odigravati na obrazih pred mano nekaj čudnega. Še zmeraj so bili začudeni, toda o nestrpnosti ni bilo več sledu. V zraku sem začutil nekaj kakor prijeten val gorkote. Obrazi so jeli postajati svetlejši, nenadoma je nekdo tam zadaj zaklical moje ime. To je bil signal. Vsi so me začeli klicati, kakor bi mi hoteli povedati, da me poznajo. Klanjal sem se jim, da bi jim rekel: „Da, jaz sem, Chevalier, klovn! Kaj mislite o meni?...“ O, nji-

Tako sem prišel ob svojo masko. Reči pa moram, da sem se od nje poslovil s težkim srcem. Predolgo sem živel s tem klovnom.

Potem sem še igral časih v stari, časih v novi obleki. Naposled mi je postal klovn odveč. Pretesen mi je bil. Dihati nisem mogel v njem. V začetku mi je bil potreben, Namestu mene je

moral povedati, da sem komik. Sam tega morda ne bi bil zmogel, ker ljudje ne bi bili razumeli. Ko so že vedeli, sem ga lahko vrgel med staro šaro...

FILMSKE INDISKRETNOSTI

Elizabeta Bergner se je rodila 17. aprila 1903 na Dunaju in ni poročena.

Gustav Fröhlich je poročen s pevko Gitto Alpar.

Renata Müller ni poročena. Njen naslov je: Berlin, Wilmersdorf, Düsseldorfstr. 15.

Ramon Novarro je v petintri-desetem letu.

Nills Asther ni oženjen.

Paul Morgan je Dunajčan.

Lil Dagover stanuje v Berlinu, Westend, Arysallee 4.

Grah in leča

Jedi, ki so dobre, okusne, poceni in izdatne

Vse vrste sočivja so zelo redilne. Če jih pa še okusno pripraviš, se bodo družini tudi priljubile.

Sočivje je treba zelo dolgo kuhati. Časa, ki je zato potreben, ne moremo točno določiti, ker je odvisen od starosti sočivja. Vsekako pa je treba sočivje čez noč namočiti v mrzli vodi, da se zmehča. Prej ga dobro preberi in operi. Kuhaš ga lahko kar v vodi, kjer je bilo namočeno. Če hočeš kuhanje še pospešiti, stresi v vodo za noževo konico jedilne sode. Soli ga šele ko je mehko kuhano, drugače ostane trdo.

GRAHOVA JUHA

Potrebščine: 10 dkg graha, 5 dkg masti, 5 dkg moke za prežganje, stara žemlja.

Priprava: Namočeni grah mehko skuha in ga potem pasiraj. Nato ga zakuhaj na zlatorumenem prežganju in osoli. V prežganje vržeš lahko tudi drobno sesekljan strok česna. Žemljo zreži na kocke in primešaj. Lahko jo prej tudi na masti opraviš.

Za tako juho lahko vzameš zelen ali pa posušen grah.

Lečno juho pripraviš prav tako. Izboljšaš jo še, če ji primešaš hrenovko ki si jo narezala na drobne kosce. Česna pa tej juhi nikar ne dodajaj.

Navedene količine zadoščajo za štiri ljudi.

LEČA S PREŽGANJEM

Potrebščine: 15 dkg leče, 5 dkg masti, 5 dkg moke za prežganje. Začimbe: nekaj čebule, peteršilja, citronovega soka, citronovih olupkov, nekaj kisa, soli in sladkorja.

Priprava: Prebrano, oprano in že namočeno lečo mehko skuha. V precej zapečeno prežganje vrzi sekljano čebulo s peteršiljem in stresi potem v lonec lečo. Začimbe dodaj po okusu. Serviraj s kislimi kumaricami ali pa s praženimi jajci.

Za štiri osebe.

LEČA NA SLANINI

Potrebščine: 20 dkg leče, 5 dkg slanine, sol.

Priprava: Lečo mehko skuha, osoli in stresi v ponev, kjer se praži na drobne kose razrezana slanina. Dodaj še malo vroče vode. Na mizo prinesi s kruhovimi cmoki.

Za štiri osebe.

GRAHOV PIRÉ

Potrebščine: 25 dkg graha, 1 dkg masti, nekaj čebule, zelenega peteršilja, 5 dkg masti in 5 dkg moke za prežganje, sol.

Priprava: Peteršilj in čebulo praži na masti, prilij vroče vode in pusti, da se grah mehko skuha. Potem ga pasiraj in stresi na prežganje, kjer naj se drobno zakuha. Če je pregost, ga zalij z juho, ki se je v njej kuhl.

Za štiri osebe.

LEČNI PIRÉ

prilij vroče vode in pusti, da se grah mehko skuha. Potem ga pasiraj in stresi na prežganje, kjer naj se drobno zakuha. Če je pregost, ga zalij z juho, ki se je v njej kuhl.

Za štiri osebe.

DOBRA ŽOLCA

Kupi pri mesarju zdrobljenih prašičjih parkljev in prašičje glave. Kuhaj oboje v vodi in dodaj vse začimbe kakor za juho: zeleno, peteršilj, koren, kos čebule, strok česna, nekaj zrn popra in malo soli. Vode mora biti nekaj več kakor pri navadni juhi, ker je dosti izhlapi, preden se meso razkuha.

Dodaj tudi kisa in citronovih olupkov, toda svetovali bi, da ne napraviš žolce preveč kisle in pustiš, da si jo pri mizi vsakdo sam okusa, če mu kislota bolj prija. Marsikdo jo je rajši s čebulo. Preveč kisa tudi pokvari njen okus.

Ko je meso že toliko razkuhan, da odstopa od kosti, ga obreži, razreži na drobne kose in deni v večjo skledo. Juho precedi in zlij na meso. V nekaj urah bo žolca trda. Deni jo na hladno.

Ponekod dajo v žolco tudi trdo kuhana jajca.

GOSJE MESO

Okusnost in redilnost gosjega mesa je odvisna od vrste, starosti, hranjenja in plemena gosi. Poletne gosi imajo sicer mehko meso, ki pa ni prav zelo okusno. Jesenske gosi, ki jim pravimo tudi Martinove gosi in so se izlegle pomladi, imajo že zrelo meso in tudi precej masti. Poznejši zarod dozori šele v decembru. Prav tako je tudi z gosmi, ki smo jih poletni enkrat ali večkrat oskubili. Po decembru se gosi ne izplača več krmiti. O krmljenju bi rekli še to, da je oves najdražji, da pa daje najokusnejše meso.

DVA MIGLJAJA

Če ti ostane pri kosilu kaj krompirjevega pireja, ga nikar ne vrzi

RUFF čokolada = veselje
bonboni = vsake družine

stran! Iz njega lahko napraviš okusen dodatek pečenci. Vzemi malec namaščen pekač in piré, ki ne sme biti ne prerediti ne pregost, pokladaj nanj z žlico. Vtekni pekač v vročo pečico, da dobe žličniki rjavkasto skorjo. Paziti pa moraš, da se ti ne zažgo.

Da bo pečenka iz sekljanega mesa lepša, zavij vanjo dve trdo kuhani jajci. Ko jo potem narežeš, je dosti mikavnejša. Jajca dobe zaradi masti in pečenja zelo prijeten okus.

ČE SE NE VEŠ

Če ti je mleko prekipelo, odstavi lonec z ognja, potresi štedilnik s soljo in ga s papirjem naglo zdrgni.

Prežganje se ti ne bo nikdar ponesrečilo, če boš mrzlo vodo dodajala po žlicah in ga dobro mešala.

Zdrobov štrukelj

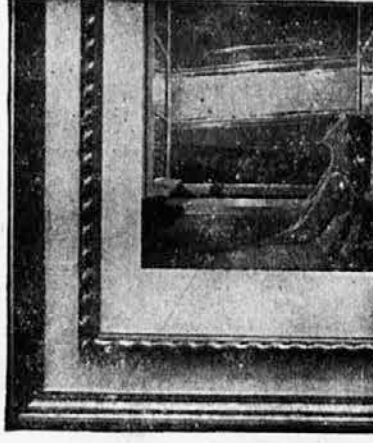
Potrebščine: 15 dkg moke, 1 nožna konica soli, 4 dkg razpuščene masti, 1 celo jajce, 1/2 zavojčka Dr. Oetkerjevega pecilnega praška, 1/2 l mleka.

Priprava: Deni moko na desko, napravi vanjo jamico, deni v to sol, razpuščeno mast, jajce (jajce lahko tudi izostane), pecilni prašek in mlačno mleko. Namesi testo enakomerno, da spušča mehurčke, oblikuj iz njega okrogel hlebček, potresi nanj malo moke, ga pokrij s kaserolo ter ga pusti stati. Sedaj razgrni mizni prt, ga potresi z moko, položi testo v sredino, ga razvaljaj z valekom in nato razvleci z ročnim hrbtom tako, da prti ne pridejo s testom v dotiko. Ko je testo razvlečeno toliko, da je prozorno, ga pomaži z razpuščeno mastjo, namaži po vsem testu in potem po nekoliko preganjeni podolžni strani nadev ter zvij testo s tem, da dvigaš prt. Štrukelj deni v dobro namaščen ponev ali pločevino, postavi v vročo pečico ter polij med pečenjem z malo mleka. Peči ga je treba približno 1 uro.

Nadev: 10 dkg surovega masla, 1 zavojček Dr. Oetkerjevega vanilinovega sladkorja, 10 dkg sladkorja, 2 rume-

njaka, sneg iz 2 beljakov, 1 kavna žlička Dr. Oetkerjevega pecilnega praška, limonovi lupi, 18 dkg zdroba in mleko. Premešaj surovo maslo z rumenjaki, sladkorjem, vanilinovim sladkorjem, pecilnim praškom, limonovimi lupi in mlekom ter dodaj zdrob, da se malo zmoči; končno primešaj trden sneg iz 2 beljakov.

JULIJ

OKVIRJI, SLIKE,
OGLEĐALA, STEKLO,
PORCELAN

KLEIN
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA ŠT. 4
Telefon št. 33-80

Kupujte domače izdelke
jugoslovanske tvornice
Dr. A. Oetkerja!

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega masla s 3 rumenjaki, dodaj 1 zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za šartelj, 1/4 litra mleka in čvrst sneg 3 beljakov. Testo naj gosto teče z žlice. Peči ga v dobro namaščenem modlu pri srednji vročini.

Dr. OETKERJEVE

špecialitete se dobijo v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

Dr. OETKER, MARIBOR.

Kupon

Sporočam Vam naslov novega naročnika. Obenem Vam je zanj nakazana polletna naročnina 40 Din po poštni položnici na Vaš čekovni račun št. 15.595. Prosim Vas, da mu začnete list takoj pošiljati. Obenem Vas prosim, da mu takoj, ko prejmete nakazano naročnino, priznate njegovo zloženko, meni pa da razen že poslani priznate še eno, kakor ste to obljubili.

Moj naslov:	Novi naročnik:
Ime in priimek	Ime in priimek
Poklic	Poklic
Kraj	Kraj
Zadnja pošta	Zadnja pošta

Pošljite ta kupon v odprti kuverti na našo upravo v Ljubljano, Breg 10 in prilepite na kuverto znamko za 25 par ter napišite „Tiskovina“. To velja samo tedaj, če nič drugega ne napišete kakor oba naslova, drugače je treba kot pismo frankirati z 150 Din.